Nordvästra Skåne med Öresund

Lokal utvecklingsstrategi för lokalt ledd utveckling genom leadermetoden 2014-2020

Sammanfattning

Nordvästra Skåne med Öresund omfattar tio kommuner, ett antal insjöar, vattendrag och en lång kuststräcka. Syftet med strategin är att utveckla området enligt leadermetoden, vilket innebär samverkan mellan olika aktörer, lokal förankring och ett tydligt underifrånperspektiv.

Strategin arbetar med fyra fonder; Europeiska Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Europeiska havs – och fiskerifonden, Europeiska regional utvecklingsfonden samt Europeiska Socialfonden.

Utvecklingsstrategin följer fondernas inriktning vilket gör att den geografiska indelningen är olika beroende på vilka fonder som berörs. Genom flerfondsmöjligheten kommer vi att arbeta med att hitta metoder som minskar den ojämna fördelning vilken till viss del präglar nordvästra Skåne. Att arbeta med alla fyra fonderna skapar möjligheter att ta bredare tag och skapa helhet och synergieffekter genom projektsamordning. Det välförankrade regionala samarbetet med kommunsamverkan, Länsstyrelsen och Region Skåne ger stora möjligheter att koordinera finansieringsmöjligheter och undvika projekttrötthet och otydligheter.

Övergripande mål är en långsiktig, välförankrad och hållbar utveckling som drivs av dem som är boende och verksamma i området.

Strategin utgår från visionen ***Nordvästra Skåne med Öresund – den självförsörjande regionen*** och ska arbeta med fem övergripande mål och tillhörande insatsområde:

- En stärkt lokal marknad
- Ett attraktivt boende
- God kompetensförsörjning
- En livskraftig miljö
- Möjliggöra och uppmuntra lärande.

LAG, Local Action Group, är ansvarig för att genomföra strategin och ska bestå av representanter från de olika sektorerna i berörda kommuner. Under LAG finns landsbygdskansliet, som ansvarar för den praktiska verksamheten, bland annat information, administration, ekonomi och uppsökande verksamhet.

Ett brett nätverk har under nästan ett år lagt grunden till strategins alla delar, många människor från många sektorer har på olika sätt gjort sina röster hörda. Detta arbete säkerställer att strategin kommer att genomföras i samverkan med lokala och regionala aktörer. Processen har varit öppen och lärorik och då vi blandat erfarenheter från leaderprojekt under 2007-2013 med erfarenheter tagna från projekt i de fonder som är nya i sammanhanget, ser vi nya vägar och nya samarbeten. Vi ser också att leadermetoden säkrar lokal förankring och kunskap

Summary

Northwest of Skåne including Öresund comprises ten municipalities, a number of lakes, rivers and a long coastline. The strategy aims to develop the area according to the Leader method, which means cooperation between different actors, local support and an explicit bottom-up approach.

The strategy works with four funds; the European Agricultural Fund for Rural Development, European Sea - and Fisheries Fund, the European Regional Development Fund and the European Social Fund.

The strategy follows the four fund´s focus, which means that the geographical division is different depending on which fund that will support a certain project. Through the multi-fund opportunity, we will work with finding methods that aims to reduce the uneven division which, to some extent, characterizes the northwest of Skåne. Working with all four funds creates opportunities to seize and create a whole and achieve synergies through project coordination. The deep entrenched regional cooperation with the Association of Local Authorities, the County Administrative Board and the County Council of Skåne gives great opportunities to coordinate funding opportunities and avoid project-fatigue and vagueness.

The overall aim is a long-term, well anchored and sustainable development driven by those who are living and working in the area.

The strategy is based on the vision the Northwest of Skåne including Öresund - the self-sufficient region and will work with the five overall objectives and the related fields of action:

• Strengthening local market

• Attractive living

• Competence maintenance

• A vital environment

• Enable and encourage learning.

LAG, the Local Action Group, is responsible for implementing the strategy and will consist of representatives from the various sectors of the municipalities concerned. Direct under LAG acts the rural secretariat, which is responsible for the practical activities, including information management, finance and outreach work.

During almost a year a wide network has laid the foundation for the strategy´s all parts, many people from many sectors have in different ways made their voices heard. This work ensures that the strategy will be implemented in collaboration with local and regional participants. The process has been open and a learning experience. Since we mixed experiences of the Leader projects during 2007-2013 with experiences drawn from the project in the funds that are new in this context, we look for new ways and new partnerships. We also see that the Leader approach ensures local presence and knowledge.

Innehåll

1. Syftet med den lokala utvecklingsstrategin 4
2. Strategins bidrag till EU:s och Sveriges mål 4
3. Strategins framtagning 4
4. Utvecklingsområdet 5
   4.1 Områdesbeskrivning 6
   4.2 Behov och utvecklingsmöjligheter 9
5. På vilket sätt är strategin innovativ? 11
6. Vision 13
7. Insatsområden, mål och urvalskriterier 13
   7.1 Övergripande mål för området 13
   7.2 Insatsområden 17
   7.3 Handlingsplan 18
   7.4 Urvalsprocess 19
   7.5 Mål och urvalskriterier 20
8. Finansieringsplan 24
9. Organisation 25
   9.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete 25
   9.2 Partnerskapet och föreningen 26
   9.3 LAG-den lokala aktionsgruppen 26
10. Samverkan mellan fonder och med andra aktörer 28
   10.1 Samverkan mellan fonder 28
   10.2 Avstämning med andra aktörer med utvecklingsansvar 29
   10.3 Jämställdhet och icke-diskriminering 29
11. Kommunikation 30
   Kommunikationsmål 30
   Målgrupper 31
   Fem kommunikationsstrategiska prioriteringa 33
   Budskap 35
   Kanaler 36
   Uppföljning och utvärdering 37
12. Uppföljning och revidering 38
13. Bilagor 39

1. Syftet med den lokala utvecklingsstrategin

Denna utvecklingsstrategi ska användas för att styra LAG:s (Local Action Group) arbete med prioritering och urval av ansökningar samt partnerskap, kommunikation och fondsamordning.

2. Strategins bidrag till EU:s och Sveriges mål

Alla projekt som prioriteras genom denna utvecklingsstrategi bidrar till att uppnå EU:s tillväxtstrategi i EU 2020. Därför bygger alla mål och processen för projekturvalet i strategin på de mål som är satt i de inblandade operativa programmen för struktur- och investeringsfonderna.

Alanyser ligger till grund för en vision och utvecklingsbehov, som leder till insatsområden och specifika mål som kan mätas med hjälp av indikatorer. En handlingsplan visar hur målen i insatsområdena ska omsättas i aktiviteter.

3. Strategins framtagning

Arbetet inleddes i januari 2014, då LAG i Leader Skåne Nordväst Norra och Leader Skåne Nordväst Södra hade en gemensam strategidag. Under dagen genomfördes en första inventering av områdets förutsättningar, behov, utmaningar och resurser.

Här lyftes också tanken om att de två områdena skulle gå samman och arbeta för en gemensam strategi och ansöka om att gå samman till ett område. Detta i sin tur grundas på att redan då arbetet med strategier till programperiod 2007-2013 pågick, fanns en stark samverkansvilja och ett önskemål om att bilda ett område. Detta var då inte möjligt eftersom ett område inte fick omfatta fler än 100 000 invånare.

Upprop Landsbygd genomfördes den 26 februari 2014 av en arbetsgrupp som valts av de två LAG:en. En bred inbjudan gick ut till olika sektorer i samhället – föreningar, politiker, tjänstepersoner, enskilda, kreatörer – kort sagt *alla* som vill vara med och utveckla nordvästra Skåne i en hållbar riktning. Under dagen togs det fram en SWOT-analys och flera nya nyckelpersoner knöts upp för det fortsatta strategiarbetet. Inspiratörerna och goda exempel under förmiddagen var, bland annat våra projekt, där man fick tips om olika finansieringsformer, hur man driver projekt och gränsöverskridande samarbete.

Därefter drevs arbetet vidare av en strategigrupp med mandat från de två LAG:en. För att sprida kännedom och hämta in tankar och åsikter, förankra och stämma av med olika regionala utvecklingsplaner, genomfördes en mängd träffar med olika aktörer inom privat, ideell och offentlig verksamhet. Intresserade har hela tiden kunnat följa arbetet på hemsidor och Face Book, medverka på möten och via enkäter lämna synpunkter och visa på behov och möjligheter.

Då strategin omfattar samtliga fyra aktuella fonder har företrädare för Fiskerifonden, Socialfonden och Regionala utvecklingsfonden medverkat vid ett flertal möten. Vi har även haft regelbundna möten med Jordbruksverket.

De tio berörda kommunernas kommunfullmäktige, kommunstyrelse eller KS-ordförande/kommundirektörer har informerats om kommande landsbygdsprogram och EU 2020 och ställt sig bakom strategiarbetet. Styrelsen för Skåne Nordväst har också informerats och ges

möjlighet att via sina kommunrepresentanter – kommunalråd, oppositionsråd och kommundirektörer lämna synpunkter.

Strategin är avstämd mot regionala utvecklingsplaner, Länsstyrelsen i Skåne, kommunala översiktsplaner, Skåne Nordvästs verksamhetsplan, regionala och kommunala visioner. Dialog förs med flertalet regionala och lokala aktörer, exempelvis Lunds universitet/ Campus Helsingborg, Region Skåne, Hembygdsföreningar, LRF Skåne, Hela Sverige ska leva Skåne, företagarföreningar och byutvecklingsföreningar för att stämma av behov och se till att mesta möjliga synergieffekt uppnås.

Strategiförslaget har varit ute på remiss till ca 500 personer och organisationer för ytterligare avstämning.

4. Utvecklingsområdet

Antal invånare i utvecklingsområdet, inklusive tätorter >20 000 invånare. **(Antalet bör ligga på 10 000-150 000. Om vi avviker-motivera varför.)**	Inkl. storstäderna Ängelholm, Helsingborg och Landskrona (dessa ingår dock ej i utvecklingsområdet Leader) är 318 718 st
Antal invånare i utvecklingsområdet exklusive tätorter >20 000 invånare	168 221 st för EJFLU 316 992 st för ERUF ESF EHFF
Områdets totalstorlek i km2 utanför tätorter >20 000 invånare	Inkl. storstäderna Ängelholm, Helsingborg och Landskrona) är 2570 km²
Områdets storlek i km2 utanför tätorter >20 000 invånare	2476 km2
Antal invånare per km2, inklusive tätorter	126,2
Antal invånare per km2, exklusive tätorter	69,9
Kommuner som omfattas av strategin **(Om delar av kommunen omfattas redovisar ni församlingarna genom de officiella församlingskoderna)**	Helsingborg, Landskrona, Höganäs, Svalöv, Båstad, Örkelljunga, Ängelholm, Klippan, Bjuv och Åstorp.
Landskapstyper och landmärken	**Landskapstyper -** Området består av slättlandskap, öppet jordbruks-och beteslandskap, naturbetesmarker, kuststräckor, skogsbygd med ofta heltäckt löv-och/eller barrskog, vattendrag/åar/sjöar, myrmark. **Landmärken -** Söderåsens nationalpark, Hven, Kullabergs naturreservat, Hallands Väderö, Citadellet i Landskrona och Kärnan i Helsingborg.
Större tätorter och utvecklingscentra	Större tätorter - Helsingborg, Landskrona, Ängelholm samt centralorterna Höganäs, Örkelljunga, Åstorp, Båstad, Bjuv, Svalöv och Klippan.
Befolkningsförändring 2007-2013 - Flyttnetto	Flytt: +15 428 personer

- Födelsenetto		Födelse: +2 569 personer		
Arbetslöshet	**Samtliga antal**	**Andel av samtliga**	**Mer än 12 månader**	**Unga 15-24 år i %**
Bjuv	695	36 %	248	7,7 %
Båstad	430	40 %	171	5,8 %
Helsingborg	6 842	39 %	2 663	9,2 %
Höganäs	635	36 %	229	7,2 %
Klippan	620	34 %	208	8,9 %
Landskrona	2 945	41 %	1 202	11,5%
Svalöv	507	38 %	192	10,2%
Åstorp	777	38 %	292	13,1%
Ängelholm	1 412	38 %	541	6,4 %
Örkelljunga	402	36 %	145	5,3 %
Andel invånare med utländsk i %		20 %		
Antal företag med direkt anknytning till fiske och vattenbruk		51 st		
Antal nystartade företag		2012: 2 066 st, 2013: 2 052 st		
Antal företag per 1000 invånare		94,45		
Antal nystartade företag per 1000 invånare		6,18 st		
Andel av befolkningen i % - 16-24 år - 25-44 år - 45-64 år - 65- år		 11,4 % / 37 227st 24,9 % / 80 897 st 26,4 % / 85 628 st 21 % / 68 370 ST		
Övrigt nämnvärt som har betydelse för områdets utveckling		Infrastrukturen mellan stad och land, bredband, vägar, järnvägar, hamnar. E4, E6, väg 21 samt Ängelholm/Helsingborgs flygplats.		

All statistik är hämtad från handläggare på Statistikenheten Arbetsförmedlingen och SCB och avstämd med Perspektiv Helsingborg, Perspektiv om Helsingborg och dess omvärld no 5:2010, samt underlag från kommunerna.

4.1 Områdesbeskrivning

Området är placerat i den nordvästra delen av Skåne och omfattar storstadsnära landsbygd såväl som glesbygd (Hven). De stora skillnaderna mellan större tätorter och områdena i dess omedelbara närhet runt kusten kontrasterar stort till de mer glesbefolkade områdena i inlandskommunerna. Området följer kommungränserna.

En fjärdedel av Skånes befolkning bor i området med en tydlig övervikt mot kustkommunerna.

Området är ett gränsområde till kontinenten med närhet och förbindelse med den europeiska kontinenten söderut genom bro och färjförbindelser.

Natur/kulturresurser

Området har stor biologisk mångfald och rika natur – och kulturvärden. I sydvästra delen finns bördig jordbruksmark, medan den nordligare delen är kargare och till viss del skogsbeväxt.

Centralt placerat mitt i området ligger Söderåsens nationalpark som omfattar 1 625 hektar unik ädellövskog, rasbranter där unik flora och fauna huserar och opåverkade vattendrag.

Nationalparken, orörd natur och närheten till havet och vattendrag påverkar både klimatet, miljön och människors möjligheter till utkomst, inte minst via den växande besöksnäringen.

Odlingsmark och möjlighet att ha betande djur är förutsättningen för lokal livsmedelsproduktion, samtidigt som det bevarar det unika kulturlandskapet.

Närheten till större städer och tätorter ger ett bra underlag till lokalproducerad mat och förädling.

Det finns ett aktivt och varierat kulturliv i många delar av området. Det finns en mängd kulturhistoriska byggnader och minnesmärke.

Näringsliv

Området har ett varierat näringsliv, där de tätortsnära områdena är en viktig utvecklingskraft. Tjänstesektorn är en växande näring i området. De mindre inlandskommunerna befinner sig till viss del fortfarande i en omställningsfas efter nedläggning av större industrier. Många jordbruk diversifierar sin verksamhet, bland annat med produktförädling och turismverksamhet. Yrkesfiskarna arbetar hårt med att utveckla långsiktigt och hållbart fiske.

Till viss del råder det obalans mellan den kompetens små och medelstora företag på landsbygden efterfrågar och de som står utanför arbetsmarknaden.

Regionens attraktion som besöksmål ger möjlighet till omfattande direktkontakter med besökare, vilket kan stärka områdets varumärken.

Föreningsliv

I delar av området finns ett aktivt föreningsliv med ett stort, varierat utbud av aktiviter. I de område där kommunikationer inte fungerar fullt ut, är föreningsdeltagande till viss del styrd av tillgång till bil och körkort.

Idéburen sektor är mycket viktig för ett områdes attraktionskraft och under föregående leaderperiod skapades en mängd livskraftiga projekt genom engagemang, kreativitet och drivkraft från olika föreningar i området.

Kunskap/Innovation

Det finns tillgång till olika utbildningsinstitutioner såsom yrkeshögskola och närhet till högskola och universitet. Studieförbunden har en stark och väl förankrad tradition med bred förankring i de små orterna på landsbygden. I de större tätorterna finns flera inkubatorer.

Det finns ett stort utbud av folkhögskolor i området. Dessa kan komma att vara viktiga samverkansparter i ett lokalt utvecklingsperspektiv. Flera av dessa folkhögskolor är dessutom synnerligen framgångsrika inom sina specialområden ex. Fridhems folkhögskola i Svalöv. Folkhögskolorna står för ett starkt inflöde av nyskapande och nya nätverk som inte fullt nyttjas idag.

Service

Servicen i området är ojämnt fördelat, där det i de tätortsnära områdena finns ett relativt stort utbud med god kvalitet men längre ut på landsbygden har man drabbats av en mängd nedläggningar och indragningar vilket skapat frustration och missnöje.

I vissa delar av området säljs året-runt bostäder numera främst som fritidsboende vilket i sin tur leder till att antalet permanentboende minskar och därmed blir det sämre serviceunderlag.

Infrastruktur

Bredbandstillgången är ojämn i området vilket skapar stora problem för företag och service.

Det finns en fungerande kollektivtrafik mellan tätorter och centralorter, men utanför dessa är det nödvändigt med tillgång till bil. Under föregående programperiod togs en mängd initiativ för att stärka gång – och cykelvägsnätet.

I området finns flera stora genomfartsleder, järnvägsnät och en flygplats. Möjlighet att ladda el/ tanka gas är få utanför tätorterna.

Tillgången till fungerande infrastruktur är en viktig faktor både för boende och företag i området.

Förändringar senaste åren

Närheten till de växande tätorterna skapar stora möjligheter samtidigt som det belastar miljö och kampen om den värdefulla odlingsmarken står mellan bostadsbyggande, företagsetableringar och odling.

Till viss del har inflyttningen till de små orterna avstannat och det finns tomma bostäder där, samtidigt som billiga hyresrätter är en stor bristvara i andar delar av området.

I Skåne som helhet pågår en omstrukturering från tillverkningsindustri till tjänstesektor vilket troligen bidrar till att det här finns en sysselsättningsgrad under genomsnittet för riket. Tillväxttakten här är inte heller lika hög som i andra delar av Sverige.

Människors livssituation

Invånarna upplever generellt att här är vackert och bra att bo och som främsta tillgång lyfter man närheten inom området och tillgången till natur/friluftsliv.

Samtidigt menar man att det behövs bättre kollektivtrafik, fler arbetsgivare, servicefunktioner och sociala samlingspunkter, ett mer diversifierat boende och möjligheter för unga och gamla att engagera sig i olika aktiviteter.

Delar av området har högre ohälsotal än riket som helhet.

Vatten och fiske

Det svenska fisket i sundet utgörs nära nog uteslutande av lokalt, småskaligt, kustnära fiske vilket ger unika förutsättningar för lokal utveckling av fisket. Öresunds avkastning är bland de högsta i Sverige och fiskbestånden bland de absolut starkaste. Detta ger i sin tur underlag för ett mycket omfattade turbåtsfiske som årligen levererar svenska rekordfiskar och utgör ett viktigt utbud för turistfiske med upptagningsområde från norra Europa. Fisket i Öresund är gemensamt för Danmark och Sverige vilket skapar både behov och möjligheter för en samverkan med Danmark. Fiskrika vattendrag som ansluter till Öresund erbjuder ett unikt sportfiske och produktiva lek och uppväxtområden för

vandringsfisken. Ett flertal samarbeten över Öresund är sedan länge etablerade och utgör en bra grund för det kommande arbetet.

Mängder av fiskesjöar finns i skogslandskapet i norr. De största är Västersjön, Rösjön, Värsjön med flodkräfta och Hjälmsjön som dessutom är nationell arena för rodd. Genom området rinner åarna Rönneå och Pinnån med fiske. Rönneå är dessutom en kanotled.

Lundaland: Vombsjön gränsar till Lund, Eslöv och Sjöbo kommun. I den finns en mängd fiskarter, bl. a abborre, björkna, braxen och gös. Området runt sjön bjuder fina naturupplevelser, här finns skogsområde med tall, gran och gamla lövträd. I skogen finns många vandringsstigar och ett rikt djurliv – här finns möjlighet att se kronhjort. Väster om Vombsjön rinner Klingavälsåns naturreservat. Häri finns öppna fuktängar och ett rikt fisk och fågelliv. Kävlingeån rinner från Vombsjön och är en av Skåne tre största åar. Området vid mynningen i Lommabukten är ett naturreservat. I Kävlingeåns avrinningsområde har finns ett etablerat miljöarbete i form av vattenvårdande insatser genom ett vattenråd. Kävlingeån, Vombsjön och Lommabukten är klassat som ett fiskeområde av riksintresse för yrkesfiskare.

Mittskåne: Ringsjön är Skånes näst största sjö. Den gränsar till de tre kommunerna Höör, Hörby och Eslöv. Häri pågår sedan länge miljöinsatser för att förbättra vattenkvalitén. Sjön har ett rikt fiskeliv. Rönneå rinner från Ringsjön och mynnar ut i Skälderviken vid Ängelholm.

Söderslätt: Sydvästra hörnet av Skåne har långa kuststräckor, hamnar, fritids- och yrkesfiske, åar, sjöar och dammar. Kuststräckan har i generationer brukats för fiske, vilket idag speglas i bystrukturerna.

4.2 Behov och utvecklingsmöjligheter

Området Nordvästra Skåne med Öresund bjuder på ett unikt och skiftande landskap - långa kuststräckor, små och stora sjöar och vattendrag i inlandet, ett rikt odlingslandskap, med karaktär av låglänt odlingslandskap, mosaikartat backlandskap samt skogsklätt åslandskap, stora städer utmed kusten och många småorter och hamnar. Områdets främsta styrkor och kännetecken är kopplade till naturen, landskapet, kust, sjöar och vattendrag. Här finns en närhet mellan produktion och konsument, mellan människor och näringar och mellan rekreation och upplevelser. Området har härigenom skapat sig ett varumärke som är starkt förknippat med besöksnäringen och entreprenörskap inom mat och dryck.

På landsbygden finns en spirande innovationskraft på inom t ex matförädling och biogasproduktion. Skåne är en av de mest besökta destinationerna i Sverige[1]. Här finns stora möjligheter att driva och utveckla verksamheter, särskilt goda förutsättningar till synergieffekter finns inom fiske, lantbruks- och besöksnäringarna genom ett stark och lång tradition med lång yrkeskunskap och stort utbud av lokala råvaror – Matlandskonceptet. Dessa branscher är ofta småskaliga, bedrivs på landsbygden och längst kusten/i hamnarna och samverkan är nödvändig för att bli konkurrenskraftig. Marknadsförutsättningarna för produkterna är mycket goda med närhet till en mycket stor befolkning i både Sverige och Danmark och dess tätortsbefolkning. Området är ett gränsområde till kontinenten med närhet och förbindelse med den europeiska kontinenten söderut genom bro och färjförbindelser. I projektsammanhang kan det både vara av intresse och styrka att etablera gränsregionala samarbeten i den nya programperioden.

[1] Varumärkesundersökning Tourismen in Skåne
http://www.mynewsdesk.com/se/tourisminskane/documents/varumaerkesundersoekning-skaane-31493

Trots detta har Skåne en hög andel arbetslösa, varav flera kommuner inom vårt tilltänkta utvecklingsområde ligger högt över riksgenomsnittet[2]. Mycket utvecklings-och etableringsfokus ligger på tätorterna, vilket har lett till brist på arbetstillfällen lokalt, vilket i sin tur gör att våra småorter avbefolkas. Generellt gäller att kommunerna satsar allra mest på centralorterna. Man bygger inte i kransorterna. Exempelvis äldre som vill lämna sina hus måste flytta till centralorten även om de helst skulle vilja bo kvar i en lägenhet. Men det finns inga. Detta program är mycket välkommet för landsbygdens utveckling. Det finns många aktiva föreningar som kan erbjuda aktiviteter och sysselsättning men man har svårt att nå ut till befolkningen. Kommunen och föreningar bör enas om aktiviteter för att få folk att känna starkt för sin hembygd. Vi ser en nedläggning av lokala verksamheter eftersom nödvändig infrastruktur och service inte längre kan upprätthållas. Nödvändig infrastruktur som kommunala transportmedel och bredbandssatsningar är bristfällig på många orter. Den lokala handeln utarmas till förmån för satsningar på köpcentra och många småorter känner sig bortglömda och förbisedda.

En effekt av detta blir att unga inte ser någon framtidsutsikt lokalt, byskolorna lägger ner, arbetsbrist uppstår, mötesplatser försvinner och generationsskiften uteblir – den Skånska landsbygden avbefolkas och dör ut. Tätorterna växer utåt. Exploateringsfokus gör att vi riskerar bygga bort de landskaps kvalitéer som gör vår region attraktiv både ur boende och ur besöksperspektiv. Hög medelålder, låg försörjningsgrad och oklara framtidsutsikter inom för området traditionella näringar som fiske och jordbruk, medför att nyrekrytering och kunskapsöverföring till en ny generation går förlorad. Avsaknad av resursstarka intresseorganisationer inom fiskenäringen innebär att det finns få projektägare som vill och kan driva utvecklingsprocesser. Samverkan mellan myndigheter och förvaltningar inom olika sektorer upplevs bristfällig. Även en toppstyrd detaljreglering av fiske, skogs och jordbruk försvårar för näringen, som ofta är småskalig, och de upplever idag allvarliga sociala och ekonomiska problem. 2014-2020 är därför avgörande för att kunna vända den negativa utvecklingen.

Region Skåne arbetar aktivt för att bli Europas mest innovativa region 2020. I denna satsning spelar KKN – kulturella och kreativa näringar – en nyckelrol. Till kulturella och kreativa näringar räknas bl.a. måltid, turism, besöksnäring och upplevelsebaserat lärande. KKN är viktiga för den lokala utvecklingen på flera sätt, t ex fler arbetstillfällen, turistintäkter, en god livsmiljö samt ökat upplevelseinnehåll i råvaror och produkter.

Kulturen kan användas som attraktionshöjande kraft och har en viktig roll i att bidra till möten och mötesplatser och som ett naturligt inslag i både tillväxt och integration. Lokala näringslivets förmåga att ta fram produkter och tjänster med högt kvalité är avgörande för områdets överlevnad. Vi behöver skapa förutsättningar för denna satsning.

Det finns en stark vilja på många orter att bo kvar, att hitta nya kreativa lösningar för att bibehålla och utveckla utbudet av lokal service. Det finns även en stark vilja att behålla sina byskolor och utbildningsinstitutioner. Flera lyckade projekt genomfördes förra programperioden vilka visade på samverkan och stöttning kring dessa frågor ger konkreta och tydliga resultat t ex Röstånga tillsammans och Torekov året runt. Dock behövs smörjmedel, kompetensutveckling och coaching för att stimulera dessa processer och ge dem förutsättningar att växa.

Det finns ett tydligt behov av insatser som stärker den lokala attraktiviteten, ekonomin och det lokala näringslivets konkurrenskraft och hållbarhet. I Tillväxtanalys rapport ”Orter med

[2] Källa: Arbetsförmedlingens datalager erhållen från tjänsteman på analysavdelningen, statistikenheten, Malmö

befolkningsutveckling"[3] undersöks vilka mindre tätorter (200-10 000 invånare) som haft en befolkningstillväxt under perioden 2002-2010 och varför just dessa ökat. Enligt rapporten så är "*förutsättningarna för att en ort ska attrahera nyinflyttning, eller behålla sin befolkning att det finns en bra infrastruktur (vägar, kommunikationer, bredband), att det finns god offentlig service (skolor, vårdcentraler, barnomsorg, affär, bensinstation, bankomat osv.), att det är nära till en arbetsmarknad, att det finns attraktivt boende samt goda sociala strukturer (föreningsliv, mötesplatser).*"

Nordvästra Skåne har potential att utvecklas. Här finns alla förutsättningar: unika platser för upplevelser året runt, rika natur- och kulturvärden, närhet och en attraktiv livsstil. Vi har flera etablerade turistattraktioner som har möjligheter att förädlas och utvecklas, som t ex Söderåsens nationalpark, Båstad-Bjärehalvön, Kullen och Ven. Vi har också rika, bördiga jordar och stor mat- och fiskeproduktion med potential till omställning till miljövänlig produktion. En utveckling och en breddning inom detta område innebär möjligheter till fler arbetstillfällen genom direktförsäljning, marknadsföring, miljömärkning, lokala marknader, ökad kvalité och ökad förädling. Satsningar på ökad egenförädling har goda möjligheter att lyckas i området och skapa nya starka varumärken.

Geografiskt har vi ett bra läge. Med fler satsningar och stimulans borde kopplingen stad/land/vatten kunna ge gynnsamma effekter på ett bättre sätt. Områdets placering i Öresundsregionen är ett stort plus för livsmedelsproducenter, gröna näringar, jordbruks-och fiskeföretag, med begynnande efterfrågan på produkterna.

För att lyckas behöver vi mer konstruktiv samverkan, kompetensutveckling t ex mellan lokala skolor och områdets näringsliv för att kunna tänka mer inkluderande och innovativt. Genom ett brett partnerskap över flera sektorer, med möjlighet till flerfondsfinansiering, kan man hitta sätt att prova nya, innovativa metoder för lokala lösningar som leder till smart, hållbar och inkluderande tillväxt och sysselsättning. De olika fonderna kan finansiera delprojekt med ett gemensamt mål. Här kan lokalt ledd utveckling genom leadermetoden vara en motor och göra stor skillnad.

Den Nordvästskånska särprägeln med ett sammanhängande nätverk av städer, små stationssamhällen och en aktiv landsbygd är den största tillgången i ett utvecklingsperspektiv. Närheten till både staden och naturen innebär att det är unika "rurbana" alternativ till den starka urbana trend som för närvarande råder i Sverige och inte minst i Skåne. Det är viktigt att finna vägar till att skapa attraktiva boendeformer som erbjuder andra värden och livsmiljöer än vad staden ensamt förmår. Samtidigt finns alla inom samma arbetsmarknadsregion vilket innebär att Skåne Nordväst i en framtid kan vara den attraktiva platsen för att bo och verka i.

För komplett SWOT-se bilaga 13.1 för Skåne nordväst med Öresund och bilaga 13.5, 13.6, 13.7 och 13.8 för de områden som endast berörs av Havs-och fiskerifonden.

5. På vilket sätt är strategin innovativ?

Nordvästra Skåne med Öresund är i avgörande avseenden ett område av rimlig storlek med god kommunikation mellan medborgarna och representanter för företagare, myndigheter och forskning. Under förra programperioden började man bygga ett nätverk och man samlade på sig mycket erfarenhet, potential och upptrampade stigar till bl. a forskningsinstitut. Tack vare det påbörjade samarbetet har området stora förutsättningar för många pilotstudier och utvecklingsprojekt. Vi ska

[3] http://www.tillvaxtanalys.se/download/18.56ef093c139bf3ef89029c2/1349864046677/Rapport_2011_11.pdf

skapa ett Landsbygdskontor i hjärtat av området där alla med frågor kring landsbygd och fiske ska kunna få råd och hjälp att starta landsbygdsprojekt inom de olika fonderna. Man ska också tips kring finansieringsmöjligheter och på nätverk som kan skapa tillväxt.

Ett nytt sätt att arbeta är att knyta ihop insjöar och vattendrag i andra leaderområden med Öresund i en gemensam utvecklingsstrategi vilket inte bara ger en betydande ökad samverkan mellan Leaderområde utan också en bra grund till innovativa idéer och nya ytor för studier och hållbara projekt. För att säkerställa delaktighet och nytänkande inom fiskeområdet har vi under de senaste åren medverkat vid Öresunds fiskarnas* möten där både yrkesfiskare, turbåtsfiskare, fritidsfiskare och husbehovsfiskare funnits med. Med på mötena har även funnits länsfiskedirektören i Skåne. Öresunds fiskare har visat stort intresse för strategierna och varit delaktiga i skrivandet. Representanter ifrån dessa ska finnas med i LAG-styrelsen eller i utskott som hanterar respektive frågor. På samma sätt kommer vi att arbeta med representanter för Socialfonden och Regionalfonden.

I de områden med låg befolkningsdensitet, utan servicepunkter, arbetstillfällen och negativ inflyttning kan innovation inom ramen för Leader betyda t ex en ny organisation eller socialt företag som kan gynna sociala behov och skapa nya sociala samarbeten och relationer både i det aktuella området och utanför. I skrivandet av strategierna har personer som representerar ”Hela Sverige Ska Leva” Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne och ”Hållbara Servicelösningar” varit delaktiga.

En utmaning är att vi vänder på perspektivet och anser att landsbygden har mycket att tillföra staden och att landsbygdens potential, handlingskraft och sociala innovation har stor betydelse för framtiden. Landsbygden tillför staden mat, timmer, grus- och bergprodukter, värme, el med mera.

Leader Nordvästra Skåne med Öresunds utvecklingsstrategi skall syfta till att främja processer som kan leda till innovativa projekt. Innovation inom ramen för Leader skall vara brett och betyder nya produkter, nya processer, nya organisationer eller nya marknader.
Genom att använda Leadermetoden i de olika fonderna har vi ett innovativt och nyskapande tänk för att kunna skapa banbrytande gränsöverskridande organisationer, marknader som resulterar i nya produkter eller tjänster samt mötesplatser och nya samarbeten.

Eftersom innovativa idéer och projekt förknippas med hög risk och kravet på att våra projekt att överleva är högt är den uppenbara risken att innovativa projekt inte godkänns av LAG. För att säkerställa att LAG satsar på och kommer att godkänna innovationsprojekt måste en särskild mall användas i bedömningen av dessa.

*Öresunds fiskarna är en samrådsgrupp som startade 2006. Målsättningen för gruppens arbete är att skapa ett hållbart fiske i Öresund.

http://hallbartfiske.blogg.lu.se/files/2013/03/Sa%CC%88tt-att-vara-webb.pdf

6. Vision

Nordvästra Skåne med Öresund – den självförsörjande regionen.

Nordvästra Skåne med Öresund är föregångaren att visa hur en nära lokalt förankrad produktion av råvaror, tjänster och idéer hos människor kan samverka och samtidigt vara miljömässigt, socialt och ekonomisk hållbara.

I vårt område är det nära mellan människor och marknader. Det är nära mellan land och stad, mellan idé och handling. Området är öppet för alla, för nya idéer och nya intryck. De lokala råvarorna och produkterna från jordbruk och fiske försörjer oss med livsmedel och den energin som förbrukas är hållbar, grön och lokalt tillverkad. Entreprenören och företagen finner lätt sin arbetskraft eftersom kompetensen och innovationen både finns och omsätts här. Hänsyn tas till kommande generationer så att deras möjligheter till ett gott och hållbart liv är goda.

7. Insatsområden, mål och urvalskriterier

Vision 2020 – Nordvästra Skåne med Öresund – den självförsörjande regionen.

Övergripande mål				
En stärkt lokal marknad	**Ett attraktivt boende**	**God kompentensförsörjning**	**En livskraftig miljö**	**Möjliggöra och uppmuntra lärande**

Övergripande horisontella mål: Hållbara, inkluderande och smarta

Insatsområden			
Kreativt lärande – *uppmuntra till kunskapsbyggande och nya nätverk*	**Smart resursförsörjning – *omställning till ett mer hållbart och grönt samhälle***	**Lokal attraktivitet – *samverkan för att skapa ett stort utbud av attraktiva faktorer***	**Näring och entreprenörer – *stötta lokala näringar***

Handlingsplan			
Åtgärder per område	**Åtgärder per område**	**Åtgärder per område**	**Åtgärder per område**

7.1 Övergripande mål för området

De övergripande målen för Leader Skåne Nordväst med Öresund utgår bl. a ifrån den SWOT-analys som gjordes under ”Upprop landsbygd” och de svar på enkäter som skickats ut till företagare och ideella organisationer. Intervjuer har också gjorts med enskilda företagare och entreprenörer och på våra förankringsmöten med våra tio kommuner har behov och synpunkter framkommit.

Med utgångspunkt ifrån dessa är vår vilja att genom leadermetoden stödja initiativ för att skapa tillväxt baserad på kunskap och innovation för en hållbar, inkluderande och levande landsbygd som är öppen för nya idéer och intryck. Vi skall också stimulera och stödja initiativ som är miljövårdande, energieffektiva och hållbara för att ta tillvara och öka värdet på den lokala produktionen. Våra mål skall kontinuerligt följas upp så det går att avläsa hur långt man kommit för att uppnå målen.

En stärkt lokal marknad

En stark lokal marknad och nya företag är grunden för att ett område skall blomstra och utvecklas. Det är av stor vikt att företag i området träffas och samarbetar för att på så sätt skapa nya idéer, nätverk, nya hållbara produkter, fler starka varumärken och arbetstillfällen. Då närheten till kontinenten är påtaglig är det troligt att nätverken kan bli nationsöverskridande. Här har vi god hjälp av att vara väl insatta i de olika Interreg-programmen, främst Öresund-Kattegatt-Skagerak.

Leader Nordvästra Skåne med Öresundskall uppmuntra och göra det möjligt att skapa förrutsättningar så att dessa nya affärsmodeller, affärsidéer, nya eller förädlade produkter, varumärken eller metoder kan komma till stånd och därmed bidra till ökad tillväxt och fler arbetstillfällen på landsbygden och utmed kusten. Vi skall också verka för denna utveckling genom att initiera och uppmuntra till nya mötesplatser och andra öppna forum. Vi säkrar delaktighet och lokalförankring genom att bjuda in till t ex workshops, utbildningar och studieresor. Vi har goda erfarenheter av detta arbetssätt ifrån tidigare leaderprojekt t ex Mer än golf och Smaker från Söderåsen.

Ett attraktivt boende

En blandning av arbetsplatser, handel, rikt föreningsutbud med mötesplatser och olika boendeformer skapar livskvalitet på landsbygden.

För att uppnå detta måste satsningar och nya grepp kring infrastuktur och nya servicelösningar göras. Vi skall prioritera nytänkande vad det gäller grön logistik liksom satsningar på ett utökat kultur-och fritidsutbud. Leader Nordvästra Skåne med Öresundskall göra det möjligt för människor på landsbygden att bo kvar i byn och inte känna sig bortglömda och förbisedda. Vi ska skapa lokal stolthet och höja statusen genom delaktighet och påverkan.

Genom att skapa samarbete mellan kommuner, föreningar, mäklare och banker ska vi ge nya grupper av människor från närliggande städer med dyra och trånga bostäder möjligheten att hitta ett attraktivt boende på landsbygden.

Stolthet, höjd status, nya invånare kan vi nå genom att initiera events som lockar både boende och nya grupper av människor.

God kompetensförsörjning

I Swot-analyser och i enkätundersökningar har det framkommit att mindre lokala företag inom t ex lantbruk, industri, hantverk, fiskeri, tjänste- och serviceyrken idag har svårt att finna rätt arbetskraft lokalt.

Vi skall genom att koppla samman utbildning med näringens behov synliggöra de olika arbetsmöjligheter som finns utanför större tätorter. Leader Nordvästra Skåne med Öresundskall göra det möjligt för näringsidkaren att finna rätt arbetskraft genom att t ex anordna event, studieresor och bevilja projekt som sammanför arbetssökande med mindre företag och folkhögskolor, högskolor,

universitet eller yrkesskolor. Vi skall hitta nya metoder med fokus på delaktighet och lokal förankring genom projekt som skapas av. Samarbetspartners är Campus, naturbruksgymnasiet, Komvux, lokala gymnasieskolor. Mindre företag inom samma bransch ska uppmuntras att samverka kring kunskapsöverföring och validering för att säkra kompetens och arbetskraft.

Detta gör vi bl. a genom att skapa paraplyprojekt som genom leadermetoden leder till större projekt och initiera intressanta möten som visar på nyttan av samverkan enligt leadermetoden. Här kan man också informera om andra finansieringsmöjligheter och företagsformer t ex kooperationer.

En livskraftig miljö

Vi ska arbeta för att skapa synergieffekter mellan miljövårdande och skyddande åtgärder och ett ökat värde på den lokala produktionen. Vi ska också matcha forskningsresultat med behoven som uppstår efter effekter av klimatförändringarna för att hitta nya hållbara lösningar i enlighet med EU 2020:s miljömål. Exempel på detta kan vara att uppmuntra till nya logistiklösningar för att tillgodose servicebehov utanför tätort som minskar utsläpp av bl. a koldioxid. Det är viktigt att man ser helheten och samverkar med det regionala landsbygdsprogrammet, i synnerhet kring bredbandsutbyggnad.

Vi ska värna om och tillgängliggöra det unika och omväxlande landskapet för boende och besökare. Miljövård, besöksnäring, jordbruk och skogsbruk behöver hitta samarbetsformer som möjliggör lokal försörjning på ett långsiktigt och hållbart vis. Gröna miljöer ökar förståelse för jorden och skogen som produktionsenheter – såväl som rekreation.

Vi ska utveckla och stimulera intresset så att fler ser möjligheterna och fördelarna med att använda lokala varor och tjänster. Vi stöttar denna utveckling genom stöd till marknadsföring, informationsinsatser, nätverksbyggande och produktutveckling.

Möjliggöra och uppmuntra lärande

Vi skall underlätta kunskapsöverföring för att främja generationsväxlingar och lärande mellan olika led inom t ex produkt- och tjänsteutveckling. Med stöd av Socialfonden kan vi hitta de individer som behöver komplettera sin kompetens för att matcha de kunskaper näringen på landsbygden efterfrågar. Generationsväxling och brist på unga entreprenörer är särskilt tydligt inom fiskerinäring och lantbruket. Det råder frustration inom näringen över att det inte finns unga som ser möjligheter inom dessa yrken. I hög grad är det hantverk som behöver läras från människa till människa. Skolarnas utbildningar är oftast anpassat till det storskaliga företagande. Samtidigt är det stort slöseri att unga i närliggande storstadsområde går utan utbildning och har svårt att hitta möjligheter till försörjning. Genom projekt kan vi skapa kunskapsnoder som möjliggör möten mellan forskning, universitet, högskolor och folkhögskolor. Här ska man hitta innovativa metoder som sammanför småskalig näring med unga.

Entreprenörer kan också här få kunskap om forskningsresultat, vilket kan leda till utveckling av nya produkter.

Övergripande horisontella mål

Hållbara

Med hållbar utveckling menas en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling. Verkställandet av strategin ska visa på en genomtänkt plan för vilken miljöpåverkan genomförandet innebär. Ekonomisk hållbarhet innebär att det ska finnas en plan för hur man på lång sikt hushåller med mänskliga och materiella resurser, skyddar god odlingsmark, marin miljö och främjar hållbar tillväxt. Social hållbarhet betyder formandet av ett samhälle som ser till individers sociala hälsa. Exempelvis kan detta handla om att uppnå en bra balans mellan hur miljön påverkar individen och vice versa. Vid urval av projekt ska hållbarhet beaktas. De som söker stöd skall i projektplanen beskriva hur projektet främjar hållbarhet utifrån ekonomisk, ekologisk eller social utveckling och hur detta säkerställs.

Inkluderande

Med inkludering menar vi ett samhälle utan förlorare och att förutsättningarna optimeras utifrån allas utveckling och behov. Vi utgår ifrån människors olika förutsättningar och allas deltagande i samma miljö. Genomförandet av strategin ska beakta inkluderingsaspekten. Vid urval av projekt ska inkludering beaktas. Den som söker stöd skall i projektplanen beskriva hur projektet främjar inkludering utifrån människors olika behov och förrutsättningar.

Smarta

Med smart menar vi stimulera människor att lära, studera och uppdatera sina färdigheter.
Vi vill främja kunskap, innovation, utbildning och ett digitalt samhälle, i enlighet med målen i EU 2020. Vid urval av projekt ska kunskap, utbildning och innovation beaktas. Den som söker stöd skall i projektplanen beskriva hur projektet stimulerar människor att lära, studera och uppdatera sina färdigheter.

Horisontellt mål - Hållbara		
Indikator	**Redovisning från projektet**	**Redovisning av verksamhetskontoret**
Antal lösningar som främjar hållbar ekonomisk, ekologisk eller social utveckling	Uppföljning vid träff med projektet och redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver

Horisontellt mål – Inkluderande		
Indikator	Redovisning från projektet	Redovisning av verksamhetskontoret
Antal kvinnor resp män	Redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver
Antal personer under 20 år	Redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver
Antal personer med utländsk bakgrund	Redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver

Horisontellt mål – Smarta		
Indikator	Redovisning från projektet	Redovisning av verksamhetskontoret
Antal personer som genomgår utbildning	Redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver
Antal innovativa idéer	Redovisning vid inlämnande av slutrapport	En gång per år vid LAG-möte, i slutrapport och/eller när jordbruksverket kräver

Alla som söker projektmedel skall informeras om att våra övergripande horisontella mål är ett skall-krav. En förutsättning för att få ett projekt godkänt är att det ska finnas en beskrivning hur man uppfyller målen. Minst ett av de horisontella målen skall vara prioriterat. Projektansökningarna ska också bedömas utifrån hur väl man uppfyller målen. Dessa skall vara transparanta och dokumenterade i en beslutsmall. Se bilaga 13.9 Urvalskriterier och poängbedömning.

7.2 Insatsområden

Insatsområdena är baserade på de SWOT:ar som tagits fram utifrån möten och enkäter med aktörer i lokalsamhället. Perspektivet är faktiska behov och utvecklingsmöjligheter.

Områdets största utmaning är de fläckvis tätbefolkade områdena med den miljöbelastning det innebär, kontra områden som närmast kan liknas vid glesbygd. En annan utmaning är att stimulera en ökad samverkan och förståelse mellan organsationer och deras fokusområde och inriktningar. Genom insatsområdena vill vi stimulera till bättre balans dem emellan.

Kreativt lärande

Vi vill verka för och uppmuntra till kunskapsbyggande mellan människor i civilsamhället, offentliga och privata sektorn. Genom att jobba tvärsektoriellt får vi ett större nätverk av aktörer och därigenom bredare perspektiv av kunskap, kompetenser och färdigheter. Detta är nyckel till förutsättning för innovativa idéer och utveckling av nya tjänster, produkter eller projekt. Här kan lokalt ledd utveckling genom Leader hjälpa till med matchning och att sänka trösklarna in mot respektive sektor då vi jobbar i ett stort upparbetat nätverk.

Smart resursförsörjning

Det blir alltmer viktigt att metoder, produkter och livsmönster bygger på hållbara, gröna förutsättningar. I området finns förutsättningar, intresse och vilja att ställa om till ett mer hållbart och ekologiskt samhälle och hitta nya lösningar för att realisera dem. Här kan lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden leda till att projekt och testarenor inom energi, odling, kommunikation, avfall, vatten, mark, kust/sjöar/hav, logistik kommer till.

Lokal attraktivitet

Den lokala attraktionskraften avgörs av faktorer som boendemiljö, tillgång till grönområden, lokal service, infrastruktur/ bredband, positiv marknadsföring, företags-, förenings-och fritidsutbud, arbetsmarknadsutbud samt medborgarnas kompetens, attityd och möjligheter till utveckling. Genom att använda lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden kan samverkan mellan offentlig sektor, idéburen sektor och företag skapa ett större utbud än vad varje enskild aktör kan på egen hand!

Näring och entreprenörer

Det är ett stort värde att stötta olika lokala näringar och företag som kan expandera och nå ut på nya marknader. Näringslivet är ofta småskaligt och där kan lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden skapa nya samarbeten, ge synergieffekter, kompetensutveckla och skapa nya affärsmodeller. Detta i sin tur lockar besökare på sikt kan bli nya invånare eller näringsidkare på orten. Att stödja det lokala näringslivet skall inte bara leda till nya och bevarade arbetstillfällen utan också en stärkt lokal marknad för att behålla småföretagen och entreprenören, vilka är viktiga för en orts attraktivitet och stolthet.

7.3 Handlingsplan

Leader Nordvästra Skåne med Öresund avser att arbeta med landsbygdfonden, regionalfonden, socialfonden och havs- och fiskerifonden, vilket är nytt för denna programperiod. Att fortsätta med och ta tillvara kunskaper från dessa nya fonder kommer att vara en priorterad insats i uppstartsskedet av programperioden. Med utgångspunkt i det upparbetade och mycket väl fungerande samarbetet mellan privat, ideell och offentlig sektor enligt leadermetoden så ska vi också inleda med kommunikationsinsatser (se avsnitt 11 Kommunikation och bilaga 13.10, kommunikationsplan) så att parter får kännedom om den nya strategin och EU 2020 för att kunna initiera processer som kan leda till projekt enligt utvecklingsbehoven i området.

De fyra fonderna har samma geografiska område omfattar hela leaderområdet med undantag för havs och fiskerifonden som omfattar ett utökat geografiskt område ända ner till Skanör-Falsterbo för att sedan stäcka sig ända fram till Ystad. Även Ringsjöarna och de åar och vattendrag som rinner ut i Öresund, Kattegatt och Östersjön omfattas av strategin. Leader Söderslätt, Leader Lundaland och Leader Mittskåne har genom att identifiera sina egna behov och utvecklingsmöjligheter bidragit till strategin för Leader Nordvästra Skåne med Öresund och kommer att vara samarbetspartners i projekt som berör Havs och fiskerifonden. Se bilaga 13.5, 13.6, 13.7 och 13.8.

För att kunna arbeta med fyra fonder enligt den föreslagna strategin krävs samverkan mellan flera myndigheter som t ex Länsstyrelsen, Region Skåne och Kommunförbundet. För att uppnå framgångsrika projekt etablerar vi ett samarbete med organisationer, föreningar som är relevanta för fonderna t ex övriga leaderområden i synnerhet de kommuner som berörs av vår strategi, naturskyddsföreningar, företagarföreningar, fiskevårdsområden, och ungdoms- och invandrarföreningar. En dialog med dessa samarbetspartners och arbetet med kommunikationsplanen kommer att påbörjas omgående för att få ett inflöde av projekt. Vi kommer bl. a att bjuda in till öppna möten i olika delar av regionen för att nå nya målgrupper.

Sedan tidigare programperiod vet vi att samverkan, lokalt, regionalt och i övriga Europa, är en grundförutsättning för ett bra inflöde av goda projekt. Denna samverkan ska styras av kommande projektidéer och former som inte kan bli tydliga förrän perioden faktiskt påbörjats. Utifrån inflödet bildas nationella och internationella partnerskap.

Fonderna kan finansiera olika projekt men med ett gemensamt övergripande mål som kan handla t ex om starkare besöksnäring. Då kan olika projekt ge synergieffekter genom att man utvecklar olika område. Exempelvis kan Socialfonden arbeta med att utveckla metoder för att stärka individers ställning på den lokala arbetsmarknaden genom att t ex testa metoder i projekt som matchar och tar tillvara arbetslösas förutsättningar med besöksnäringens behov.

Havs-och fiskerifonden kan arbeta med utveckling av fisketurism och regionalfonden kan erbjuda näringsidkare utbildning i syfte att öka antal företag och anställda i små och medelstora företag.

Landsbygdsfonden kan utveckla nätverk och se till att företagsutvecklingen är väl förankrad och kommer landsbygden till del.

Verksamhetskontoret tar formen av ett utvecklingskontor med fokus på att hela regionen ska leva. Detta kräver att det finns kunskap om hur flödet av projektidéer tas tillvara och var man får relevant stöd till utveckling och finansiering. Kontoret har kompetens att skicka vidare goda projektidéer så att de kan gå vidare med sina utvecklingsprojekt. Detta kan t ex vara interregfonder, Erasmus+ eller andra regionala stöd. En initial åtgärd är att starta paraplyprojekt inom de olika insatsområdena för att stimulera, få förståelse och bereda mark för projekt inom ramen för de olika fonderna inom utvecklingsstrategin.

Kopplingar till respektive fond

- Om projektidén har fokus på allmän landsbygdsutveckling, hållbar och bärkraftigutveckling av jord/skogsbruk eller vill bevara/utveckla service kopplas det till Jordbruksfonden.
- Om projektidén har som mål att utveckla fiskerinäringen, satsa på vattenbruk och pröva innovativa metoder för ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart fiske kopplas det till Havs- och fiskerifonden.
- Om projektidén har som syfte att stärka kopplingen mellan stad och land, öka antalet företag och antalet anställda i små och medelstora företag och främja det lokala näringslivet, företagsutveckling och entreprenörskap kopplas det till Regionalfonden.
- Om projektidén har tyngdpunkten att genom kompetensutveckling och metodutveckling stärka anställda och arbetslösa på arbetsmarknaden kopplas det till Socialfonden

7.4 Urvalsprocess

LAG:s urvalsprocess ska vara transparent och objektiv. Rätt att söka har företag, föreningar, offentliga aktörer, andra sammanslutningar eller andra individer, där målet för projektet har ett mervärde för många inom strategins verksamhetsområde.

Ansökningar

Det kommer att ske både riktade utlysningar och generella ansökningsomgångar under programperioden inom de olika prioriterade målen och fonderna. Detta kommuniceras ut via vår hemsida. Utlysningar kan föregås av riktade informationsinsatser då projekt runt insatsområden inte kommer in i önskad grad. Ansökan skall skrivas enligt en särskild mall, som kommer finnas tillgänglig på vår hemsida och på verksamhetskontoret. Alla handlingar under beredningsprocessen skall finnas diarieförda under respektive projekt på verksamhetskontoret.

Beredning inför beslut

Verksamhetskontoret skall bereda ansökningarna och till sin hjälp ha en rutinbeskrivning samt det handläggningsstöd som jordbruksverket har. Ett arbetsutskott finns också för varje fond. Dessa utskott skall tillsammans med verksamhetsledaren förbereda och kontrollera projektansökningar gällande de olika fonderna.

Bedömningsunderlag

Ansökningarna beviljas av LAG enligt en urvalsmodell uppsatt utifrån mål, insatsområden och indikatorer. Urvalsprocessen ska dokumenteras skriftligt och ha tydlig koppling till strategin. Till detta kommer olika arbetsutskott att finnas, vilka har specialkompetens utifrån de olika fondernas krav. Särskild kompetens adjungeras vid behov.

LAG kommer att fatta beslut utifrån EUs förordning som bl. a innebär att:

- Främja de lokala aktörernas kapacitet att utveckla och genomföra insatser som gynnar den lokala miljön.
- Införa ett icke-diskriminerande och öppet urvalsförfarande.
- Använda objektiva kriterier för urval av insatser som inte leder till intressekonflikter.
- Ingen part i LAG har majoritet över någon annan.
- Dokumentera urvalsförfarandet med ett skriftlig förfarande.
- Stämma av att urvalet av insatser stämmer överens och prioriteras i enlighet med hur väl de bidrar till att uppnå strategins mål.

Se vidare i Bilaga 13.9, Urvalskriterier och poängbedömning.

7.5 Mål och urvalskriterier

Urvalskriterierna är ett verktyg för att kunna bedöma och prioritera ansökningar. Urvalskriterierna ska säkerställa att de projekt som får stöd av lokalt ledd utveckling har en tydlig koppling till strategin och dess målsättningar. Det är viktigt att LAG gör ett kvalitetssäkert urval av projektansökningar vilket gör utformningen av urvalskriterierna mycket betydelsefull. Målen och indikatorerna bidrar till att uppnå flera av de nationella och fondspecifika målen i EU 2020.

Kreativt lärande - *uppmuntra till kunskapsbyggande och nya nätverk*			
Fond	Mål	Indikatorer	Målvärde
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Nya lösningar som leder till kunskapsbyggande mellan människor, företag, organisationer	- Antal nya nätverk - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal nya innovativa idéer, tjänster, produkter eller projekt	- 15 - 10 - 15
	Fler sektorsövergripande nätverk för att bredda kunskap, kompetenser och färdigheter.	- Ideellt arbete/ ideella resurser / projekt i %	- 30
Europeiska havs-och fiskerifonden	Nya lösningar som leder till generationsskifte och kunskapsöverföring mellan människor, forskare, företag, organisationer	- Antal nya nätverk - Antal lärlingar - Antal bevarade arbetstillfällen*	- 5 - 2 - 1
	Stimulera till bredare nätverk av aktörer för att ökasamverkan, kunskap, kompetenser och färdigheter.	Antal nya innovativa idéer, tjänster, produkter eller projekt - Antal mängd fisk av underutnyttjade arter (ton)	- 5 - 1
	Öka utnyttjande av ej nyttjade eller underutnyttjade resurser	- Antal nya fångstmetoder	- 1
	Utveckla innovativa, miljövänliga fångstmetoder	- Ideellt arbete/ ideella resurser / projekt i %	- 30
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Utveckla och stärka entreprenörskap och företagande i lokala utvecklingsområden	- Antal SMF (små och medelstora företag)*	- 1
	Öka sysselsättning i små och medelstora företag i lokala utvecklingsområden	- Antal anställda i små och medelstora företag	- 2
		- Ideellt arbete/ ideella resurser / projekt i %	- 30
Europeiska socialfonden	Utveckla metoder för att stärka individers ställning på den lokala arbetsmarknaden	- Antalarbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning inkl. eget företagande efter avslutad åtgärd*	- 4
	Stärkt anställningsbarhet för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden	- Antal anställda, inkl egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation efter avslutad åtgärd	- 55
		- Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 30

Smart resursförsörjning – *Omställning till hållbara, gröna metoder, produkter och livsmönster*			
Fond	Mål	Indikatorer	Målvärde
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Nya lösningar eller metoder som leder till förnybar energi och energieffektivisering Nya lösningar eller metoder som leder till miljömässigt hållbara transporter Skapa förrutsättningar för nya lösningar och metoder som leder till ett ekologiskt och hållbart kretslopp	- Antal nya lösningar - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal nya metoder - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 5 - 10 - 3 - 30
Europeiska havs-och fiskerifonden	Skapa nya lösningar eller metoder som leder till ett hållbart ekologist kretslopp Anpassa förvaltning och reglering av fisk och fiske i Öresund Öka nyttjande av ej nyttjade eller underutnyttjade resurser från land och inlandsvatten Genomföra vårdande och skyddande åtgärder för fiskbeståndet	- Antal nya lösningar - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal bevarade arbetstillfällen* - Antal gjorda framställningar - Mängd försåld fisk av underutnyttjade arter i ton - Antal vårdande och skyddande åtgärder - miljöprojekt - Ideellt arbete/ ideella resurser/ projekt i %	- 2 - 1 - 1 - 2 - 3 - 2 - 30
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Utveckla och stärka entreprenörskap och företagande i lokala utvecklingsområden Öka sysselsättning i små och medelstora företag i lokala utvecklingsområden	- Antal SMF (små och medelstora företag)* - Antal anställda i små och medelstora företag - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 1 - 2 - 30
Europeiska socialfonden	Utveckla metoder för att stärka individers ställning på den lokala arbetsmarknaden	- Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inkl. eget företagande, efter avslutad åtgärd - Antal anställda, inkl. företagare med förbättrad arbetsmarknadssituation efter avslutad åtgärd - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 2 - 10 - 30

Lokal attraktivitet – *samverkan för att skapa ett stort utbud av attraktiva faktorer*			
Fond	Mål	Indikatorer	Målvärde
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Stimulera till en attraktiv boendemiljö med god tillgång till lokal service, mötesplatser, infrastruktur och bredband	- Antal nya servicepunkter - Antal skapade företag - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal nya mötesplatser - Antal nya innovativa idéer, tjänster, produkter eller projekt - Antal nya nätverk - Antal nya grönområden - Antal nya leder - Antal nya föreningar - Antal nya aktiviteter - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 15 - 10 - 20 - 25 - 5 - 30 - 5 - 5 - 10 - 50 - 30
	Skapa samverkan mellan föreningar i området och ett ökat förenings-och fritidsutbud		
	Skapa möjligheter så att tillgången på rekreationsområden, kultur och friluftsliv kan öka		
	Genom att ge individer möjlighet till delaktighet och påverkan höja statusen i byn och därmed även stoltheten		
Europeiska havs-och fiskerifonden	Underlätta och verka för levande fiskelägen längst kusten	- Antal nya servicepunkter - Antal skapade företag - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal bevarade arbetstillfällen* - Antal nya mötesplatser - Antal nya innovativa idéer, tjänster, produkter eller projekt - Antal nya nätverk - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 3 - 3 - 3 - 1 - 3 - 3 - 3 - 30
	Utveckla produkter som bygger på samverkan mellan olika kategorier fiskare och olika verksamhetsområden, även utom fiskesektorn		
	Uppmuntra och stimulera till att samverkan mellan fiskeföreningar och fiskeföretag nationellt och internationellt kommer till stånd		
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Utveckla och stärka entreprenörskap och företagande i lokala utvecklingsområden	- Antal SMF (små och medelstora företag)* - Antal anställda i små och medelstora företag - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 1 - 2 - 30
	Öka sysselsättning i små och medelstora företag i lokala utvecklingsområden		
Europeiska socialfonden	Utveckla metoder för att stärka individers ställning på den lokala arbetsmarknaden	- Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inkl. eget företagande, efter avslutad åtgärd - Antal anställda, inkl. företagare med förbättrad arbetsmarknadssituation efter avslutad åtgärd - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 2 - 10 - 30

Näring och entreprenörer – *stötta det lokala näringslivet*			
Fond	Mål	Indikatorer	Målvärde
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Skapa lokal samverkan och samarbete mellan företag Skapa nya produkter och nya arbetstillfällen Skapa nya affärsmodeller	- Antal nya nätverk - Antal nya produkter - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal nya affärsmodeller - Ideellt arbete/ ideella resurser / projekt i %	- 15 - 5 - 20 - 3 - 30
Europeiska havs-och fiskerifonden	Skapa samverkan mellan fiskeföreningar och fiskeföretag i området och med aktörer i Danmark Skapa nya produkter och nya arbetstillfällen Etablera verksamheter inom den ej traditionella fiskenäringen Utveckla fångstmetoder som ökar värdet på fångsten, är miljövänligare och effektiva eller på annat vis bidrar till en ökad konkurrenskraft	- Antal nya innovativa idéer, tjänster eller projekt - Antal nyskapade arbetstillfällen* - Antal bevarade arbetstillfällen* - Antal nya produkter - Antal nya fångstmetodermetoder - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 2 - 2 - 1 - 3 - 1 - 30
Europeiska regionala utvecklingsfonden	Utveckla och stärka entreprenörskap och företagande i lokala utvecklingsområden Öka sysselsättning i små och medelstora företag i lokala utvecklingsområden	- Antal SMF (små och medelstora företag)* - Antal anställda i små och medelstora företag - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 1 - 2 - 30
Europeiska socialfonden	Utveckla metoder för att stärka individers ställning på den lokala arbetsmarknaden Stärkt anställningsbarhet för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden	- Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inkl. eget företagande, efter avslutad åtgärd - Antal anställda, inkl. företagare med förbättrad arbetsmarknadssituation efter avslutad åtgärd - Ideellt arbete/ ideella resurser/projekt i %	- 4 - 55 - 30

*Årsarbetskraft

LAG grunder för beslut, urvalskriterier, poängsättning och definitioner av indikatorer presenteras i bilaga 13.9, Urvalskriterier och poängbedömning.

8. Finansieringsplan

När vår utvecklingsstrategi blev prioriterad fick vi en tilldelad budget enligt nedan:

Fond	Tilldelad budget inkl. medfinansiering	Medfinansiering
Jordbruksfonden för landsbygdutveckling	47 476 039	15 667 093
Regionala utvecklingsfonden	7 344 762	2 423 771
Socialfonden	4 828 296	1 593 338
Havs och fiskerifonden	8 268 110	2 728 479
Totalt	**67 917 207**	**22 412 681**

Stödet är uppdelat i de olika åtgärderna enligt tabellen nedan och ligger till grund för Jordbruksverkets handläggning:

Uppdelning per åtgärd	Stöd	Medfinansiering	Totalt	%
Genomförande nationellt*	28 667 851	15 016 496	43 684 348	64%
Samarbeten*	5 460 543	1 793 014	7 253 558	11%
Drift*	11 376 132	5 603 170	16 979 302	25%
Totalt	**45 504 526**	**22 412 681**	**67 917 207**	**100,00%**

*Att flytta pengar mellan åtgärder kräver godkännande ifrån jordbruksverket

Medel ifrån **Europeiska Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling** fördelas enligt följande:

Jordbruksfonden för landsbygdutveckling	Stöd	Medfinansiering	Totalt	%
Genomförande nationellt	17 251 920	8 810 555	26 062 475	55%
Samarbeten	3 180 895	1 253 367	4 434 262	9%
Drift*	11 376 132	5 603 170	16 979 302	36%
Totalt	**31 808 946**	**15 667 093**	**47 476 039**	**100%**

*Driftsbudgeten tas endast ifrån jordbruksfonden, därför 36%

Medel från **Europeiska regionala utvecklingsfonden** fördelas enligt följande:

Regionala utvecklingsfonden	Stöd	Medfinansiering	Totalt	%
Genomförande nationellt	4 920 991	2 423 771	7 344 762	100%
Totalt	**4 920 991**	**2 423 771**	**7 344 762**	**100%**

Medel från **Europeiska socialfonden** fördelas enligt följande:

Socialfonden	Stöd	Medfinansiering	Totalt	%
Genomförande nationellt	3 234 958	1 593 338	4 828 296	100%
Totalt	**3 234 958**	**1 593 338**	**4 828 296**	**100%**

Medel från **Europeiska havs-och fiskerifonden** fördelas enligt följande:

Havs och fiskerifonden	Stöd	Medfinansiering	Totalt	%
Genomförande nationellt	3 259 982	2 188 832	5 448 814	66%
Samarbeten	2 279 649	539 647	2 819 296	34%
Totalt	**5 539 631**	**2 728 479**	8 268 110	**100%**

9. Organisation

9.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete

Under perioden 2007-2013 var Leader Skåne Nordväst Norra och Leader Nordväst Södra två områden, med varsin verksamhetsledare som i början av perioden delade både kansli och till viss del administratör. Områdena kunde därför lägga ner mycket tid på projektansökningar och uppsökande verksamhet. Detta resulterade i att man kunnat utnyttja tilldelad budget. Man hade också en god bemanning på kansliet.

En förutsättning för att nå våra mål och på ett effektivt sätt kunna bedriva en verksamhet med god kvalitet är att området är tillräckligt stort och att det tilldelas en budget som dels möjliggör anställning av personal med rätt kompetens men också tillräcklig kapacitet vad det gäller funktionalitet på Leader Skåne Nordväst med Öresunds Landsbygdskansli. Med god funktionalitet menar vi kontorets placering och teknisk utrustning etc. På kontortet bör finnas verksamhetsledare, administratör, kommunikatör, ekonom och projektadministratör. Goda kunskaper om de olika fonderna som vi arbetar med, ekonomistyrning, bokföring och personaladministration ska finnas hos personalen på kontoret. Önskvärt, för att underlätta transnationella utbyten, är också att det finns någon kompetens gällande andra länders regelverk bland personalen. Vissa arbetsuppgifter som lönehantering, bokföring, kommunikation och information kan samordnas med andra Leaderkontor. Diskussioner har bl. a förts med Leader Mitt Skåne gällande detta. Hur många personer som kan anställas är helt och hållet beroende på hur stor budget som tilldelas men minst måste det finnas en verksamhetsledare, en administratör och en kommunikatör.

I början av programperioden behöver landsbygdskansliet mycket personell kapacitet för att hinna med uppsökande verksamhet och kontaktskapande. Det är också viktigt att kunna lägga resurser på att hitta kreativa idéer inom varje insatsområde.

Kansliets viktigaste roll skall ändå vara att lotsa projektidéer till färdiga ansökningar. Det handlar mycket om att hjälpa projektledare att formulera en projektansökan med mål och tydlig handlingsplan till hur man lyckas att nå målen och hur man ska lyckas överleva efter projekttidens slut. Den färdiga projektansökan ska vara så bra att LAG kan fatta ett klokt beslut.

Kvalitetssäkring och rutiner för verksamhet och kontor

Kvaliteten på projekten skall säkras dels genom att kansliet regelbundet har kontakt med projektägaren och stämmer av mot uppsatta mål och aktivitetsplaner. Detta ska göras kontinuerligt under projektettiden. (Se kapitel 12, Uppföljning och utvärdering) Avstämningsrutinen skall anges i beslutet till projektägaren.

LAG är ansvarig för strategin och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Det är LAG som fattar alla projektbeslut och andra beslut som har med verksamheten att göra. Ett presidium som valts av LAG och detta ansvarar för personalen och fattar beslut gällande kansliets personal.

Ett ledningsdokument skall finnas på kansliet där det tydligt framgår uppgifter om delegation, arbetsordning, arbetsfördelning, attestrutiner etc. Arbetsbeskrivningar för anställda ska finnas och arbetsuppgifterna ska anges. Kontinuerlig kompetensutveckling för personalen är viktig att tänka på i en ny organisation. Det är särskilt viktigt då det gäller flerfondskompetens. Genom att varje år göra riskanalyser och riskbedömningar skall det uppmärksammas och säkerställas att verksamheten lever upp till de kvalitetskrav som ställs.

Kansliet är i sin tur ansvarigt för att ge LAG information så man kan fullgöra sitt uppdrag.

Om klartecken ges till att bilda ett Leaderområde skall ett projekt genomförs som tar fram alla styr- och ledningsdokument för att säkerställa rutiner för LAG, arbetsutskott och kansli. Dessa ledningsdokument är bl. a personalhandbok, delegationsordning, it-policy och jävsregler, vilka sedan ska beslutas av LAG.

9.2 Partnerskapet och föreningen

Partnerskapet består av de två LAG:en Leader Skåne nordväst Norra och Leader Nordväst Södra, där privat, ideell och offentlig part är representerade. Under framtagningen av strategin har partnerskapet breddats och omfattar flera organisationer, föreningar och intressegrupper. Detta gör att arbetet med de nya fonderna liksom det etablerade Leaderarbetet är väl förankrat och många ser fördelar med samverkan och lokalt ledd utveckling. Deltagarna har bred förankring i och goda kunskaper om det geografiska område strategin omfattar.
Partnerskapet kommer att omfatta de människorna som har bestämt sig för att arbeta tillsammans för en gemensam utveckling och de som ingår i partnerskapet nu kommer att bilda föreningen Leader Skåne Nordväst med Öresund.
Förening ska vara aktiv hela programperioden och är den som rekryterar medlemmar och tillsätter LAG. Den är öppen för boende, företag och föreningar som verkar inom strategins område.

Föreningen/partnerskapet kommer att fungera som remissinstans vid behov och omfattande förändringar godkänns av föreningens årsstämma.

Det ska finnas ett arbetsutskott till varje fond och dessa utskott kopplar till sig specialkompetens. Här kommer kompetens och förankring från föreningen att vara betydelsefull.

9.3 LAG-den lokala aktionsgruppen

LAG, Local Action Group, utgör styrelsen för Leader Nordvästra Skåne med Öresund och ska med strategin som utgångspunkt bedöma och besluta om vilka ansökningar som ska godkännas och beviljas projektmedel under programperioden. LAG ska vara en aktiv grupp och tillföra kunskap utifrån sitt eller sina kompetensområden. På LAG vilar ett ansvar att besluten är ändamålsenliga och väl faller in under strategin eftersom LAG:s beslut inte går att överklaga. Ledamöterna i LAG ska vidare vara öppna, tydliga, objektiva och professionella samt arbetar för hela områdets utveckling. LAG-ledamöterna ska också ha tid för att kunna delta i LAG-möten och arbeten mellan mötena. LAG ansvarar för paraplyprojekt och andra projekt som drivs av LAG. Lags ansvar är också att sprida kunskap om strategin och stimulera till att det kommer in projektansökningar och vara ambassadörer för verksamheten och kunna tillsätta arbetsgrupper för att som arbetar för att nå målen i stategin och om inte strategin framskrider tillfredsställande initiera till LAG-ägda projekt för att åtgärda detta. LAG ansvarar också för att fastställa budget för verksamheten och uppföljningen av denna.

LAG ska bestå av 22 ledamöter och 8 ersättare samt ordförande från privat, ideell och offentlig sektor och skall representera området. Ingen av sektorerna får ha majoritet. Vid programstart ska minst 10 % av LAG-ledamöterna vara mellan 18 – 35 år och 5 % ska ha utländsk bakgrund. LAG ska vara jämställt mellan kvinnor och män.

LAG ska vara representativt utifrån:

- Ålder
- Härkomst

- Kön
- Geografisk spridning
- Sektor
- Fonder

Vid tillsättandet av LAG-ledamöter är det absolut viktigaste kriteriet ha kompetens och ett stort personligt intresse för landsbygdens utveckling.

LAG-ledamöterna väljs på årsstämman efter förslag från valberedningen.

Presidium

Inom LAG väljs ett presidium bestående av ordförande, vice ordförande, kassör och sekreterare. Presidiet ansvarar för:

- Ledningsdokument för att säkerställa rutinerer för LAG, arbetsutskott och kansli och att dessa är uppdaterade
- Leaderföreningens övergripande ekonomi
- Arbetsgivarrelaterade ärenden
- Uppföljning och revidering av strategin, se kap 12, Uppföljning och revidering.

Presidiet ska vara väl insatt i verksamhetskontorets arbete och också fungerar som ett bollplank till verksamhetsledaren. Verksamhetsledaren är adjungerad till presidiets möten.

Arbetsutskott

Det skall finnas fyra arbetsutskott – ett för varje fond. Dessa utskott skall tillsammans med verksamhetsledaren förbereda och kontrollera projektansökningar gällande de olika fonderna. Arbetsutskotten skall också genomföra urvalsprocessen och ta fram beslutsunderlag till LAG. Arbetsutskotten har också ansvar att kunna begära in kompletterande uppgifter som behövs för LAG ska kunna fatta beslut. Ett antal nyckelpersoner vilka har kompetens och har koppling till de olika fonderna och insatsområdena ska utses för att stärka kompetensen i utskotten.

Fiskeutskottet ska bestå av representanter från de områden som tillhör fiskeområdet samt representanter från LAG. Verksamhetsledarna från respektive leaderområde som det geografiska fiskeområdet sträcker sig över är adjungerande i arbetsutskottet.

Arbetsutskotten utses av LAG.

Valberedningen

Valberedningen har en nyckelroll och är en väsentlig och viktig grupp som skall tillsätta LAG med rätt kompetens. Den ska representera och vara väl förankrad i och ha insyn i kompetensen för LAG:s kravlista. Valberedningen skall utbildas i målen för strategin så att de kan utforma och rekrytera styrelsen utifrån dessa. Valberedningen ska bestå av fem till sju personer.

Valberedningen skall:

- Samla in namn och kontaktuppgifter till intresserade kandidater, ta kontakt med dessa och informera om vad uppdraget innebär.
- Sammanställa förslag på ledamöter och ersättare.
- Kontakta alla som ingår i detta förslag och få godkännande om uppdraget.
  Presentera förslaget och motiveringen i god tid inför och under årsmötet.

Den första valberedningen utses av interimsstyrelsen och ska vara väl förankrade och insatta strategins mål och i regionen. Den ska bestå av fem till sju personer som representerar alla sektorer och delar av området. Valberedningen ska rekrytera ledamöter genom en öppen process där intresserade kan anmäla sig själv eller representanter från sin organisation. Urval sker utifrån relevanta kompetenser kopplade till utvecklingsstrategin och i enlighet med EU s förordningar. LAG s sammansättning ska kopplas till de horisontella prioriteringar avseende jämställdhet och icke-diskriminering. Valberedningen ska ta fram ett förslag vilket presenteras vid stormöte som annonseras ut.

Interrimstyrelsen ska göra en utlysning för att väcka intresse för tillsättandet av LAG. Intresseanmälan till personer, ideella föreningar och företagarföreningar samt offentliga företrädare. Ett större informationsutskick ska distribueras via öppna och allmänt tillgängliga forum, t ex Leader i Skåne hemsidan och kommunernas hemsidor.

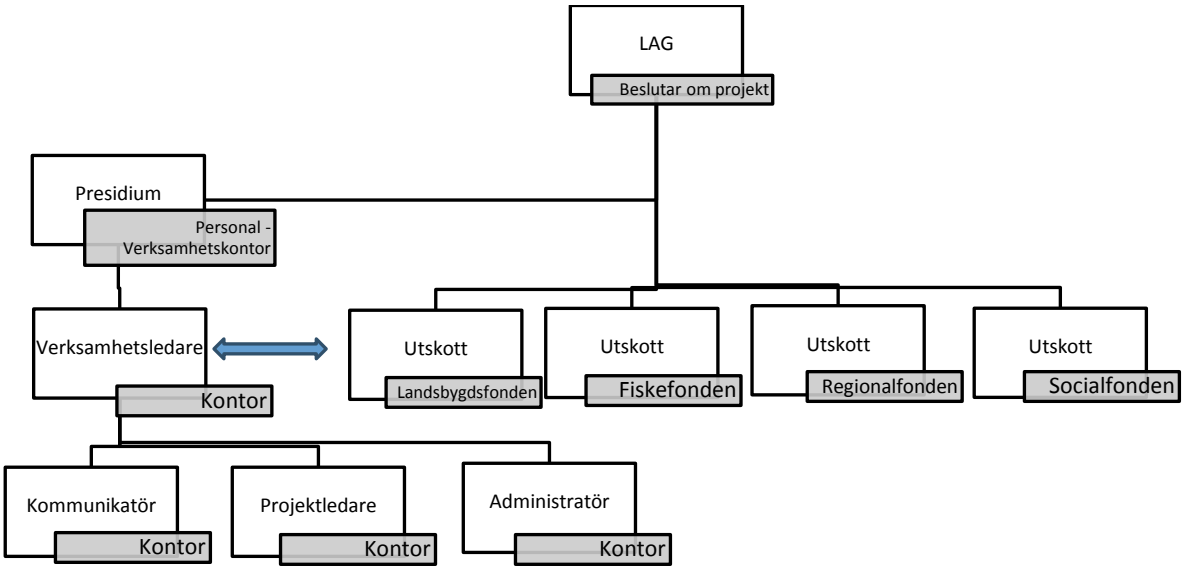

10. Samverkan mellan fonder och med andra aktörer

10.1 Samverkan mellan fonder

Leader Nordvästra Skåne med Öresundavser att arbeta med fyra fonder och detta öppnar för innovativa och inkluderande effekter inte minst då det gäller land och stad där det kan skapas många kreativa projektidéer. Det kommer att vara innehållet i projektidéen tillsammans med inriktningen på strategin som skall styra vilken fond som ska tillämpas. Möjligheter att uppnå goda synergieffekter mellan fonderna är många. I vårt område är det vi som avser att arbeta med Havs och fiskerifonden och det utgör ett utökat geografiskt område som stäcker sig över tre andra leaderområden, Leader Söderslätt, Leader Lundaland och Leader Mittskåne. Därmed överlappar leaderområdena varandra men inte fonderna och en kontinuerlig dialog kommer att hållas mellan områdena för att undvika dubbelfinansiering. Utskotten under LAG kommer också att ha ett särskilt ansvar för att säkerställa att dubbelfinansiering inte sker.

En målsättning med partnerskapsöverenskommelsen är att öka samordningen och samverkan mellan de olika fonderna för att få ett sammantaget bättre resultat av insatserna och att underlätta för de som ska genomföra projekten. I alla fonderna efterstävas det att skapa sysselsättning, öka samverkan och bidra till kompetensutveckling och finna innovativa lösningar. Allt detta sammantaget ger nu en förutsättning för en samlad och kraftfull möjlighet att utveckla vår region. Verksamhetsledaren och utskotten under LAG ska ha en djup kunskap om de specifika krav som ställs från de olika fonderna.

10.2 Avstämning med andra aktörer med utvecklingsansvar

Partnerskap för Skåne, vilket består av Länsstyrelsen, Region Skåne, Kommunförbundet, LRF, Naturskyddsföreningen, Hela Sverige ska Leva, SLU, Skogsstyrelsen, Hushållningssällskapet, ESF-rådet samt Leader, är en viktig mötesplats för de olika stora aktörerna med regionalt utvecklingsansvar, som rätt använt ger oss en tydlig överblick över regional utveckling. Detta är en viktig plattform och här kommer vi ha dialog och stämma av olika regionala utvecklingsplaner för att inspireras av varandra och framför allt se till att goda projektidéer hamnar rätt och får synergieffekter.

Utöver dessa, är Skåne nordväst en betydelsefull samverkanspart där utvecklingsstrategin förankrats.

Vidare är Tourism i Skåne, Regionmuséet, försäkringskassan och Arbetsförmedlingen viktiga parter där vi avser att etablera en kontinuerlig dialog.

Vi har under föregående programperiod byggt upp ett väl fungerande samarbete med idéburen sektor och lokal aktörer vilket vi avser utveckla för att säkerställer underifrånperspektivet och den lokala förankringen. Det är viktigt att så långt som möjligt få synergieffekter mellan aktörer och se helheten.

Landsbygdskansliet och LAG har ansvar för att den löpande kontakten och deltagande i relevanta sammanhang med berörda organisationer hålls levande under hela programperioden.

10.3 Jämställdhet och icke-diskriminering

Arbetet med att genomföra strategin ska utgå från ett jämställt och icke-diskriminerande perspektiv. Med detta avses att alla, oavsett kön, etnicitet, sexuell läggning och religion ska ha samma möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential i samhället.

Det är viktigt att LAG, kansli och projekt beaktar detta och arbetar på ett normkritiskt sätt. Det kan vara aktuellt att föra statistik över vilka som är projektägare/projektledare för att säkerställa att stöden fördelas på jämställt sätt.

Kansliet bör ha som uppgift att fortlöpande analysera och utvärdera verksamheten och noga säkerställa att alla personer bemöts och behandlas likvärdigt.

Frihet från diskriminering är en mänsklig rättighet. I svensk lagstiftning finns skydd mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. LAG-styrelsen kommer aktivt vidta åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Arbetet för att främja lika möjligheter och icke-diskriminering kan också definieras som arbete med mångfald. Utvecklingsstrategins definition av begreppet mångfald utgår från diskrimineringsgrunderna och mångfald skall beaktas vid varje enskilt projekt.

11. Kommunikation

Se bilaga 13.10, Kommunikationsplan

Under hela perioden för genomförandet av vår utvecklingsstrategi 2014-2020 är det viktigt med god kommunikation så att vi når ut med information om programmet till de personer, företag, organisationer. Den här kommunikationsstrategin ska beskriva och ge vägledning om hur vi ska kommunicera ut strategin och hur vi ska prioritera möjligheterna att få stöd till landsbygden. Genom utvärdering av målen i utvecklingsstrategin kommer aktiviteterna löpande att uppdateras och då uppdateras även denna kommunikationsstrategi.

Det finns mål för landsbygdsprogrammet på EU-nivå, nationell och regional nivå. Det gemensamma övergripande målet är ”Smart och hållbar tillväxt för alla” och det är också detta mål som vår utvecklingsstrategi för vårt leaderområde bygger på. Genom ledermetoden kan människor på lokal nivå tillsammans driva och utveckla sin bygd och på så sätt skapa nya arbetstillfällen, nya företag och nya nätverket. Det finns ett stort intresse inom offentlig, privat och ideell sektor i vårt område att driva projekt med hjälp av leadermetoden. Därför är det viktigt att lokalsamhället känner väl till lokalt ledd utveckling och känna förtroende för metoden.

Syftet med kommunikationsstrategin är att sprida kunskap och information om leadermetoden, fortsätta bygga varumärket så att vi kan nå målen i vår utvecklingsstrategi.

Kommunikationsmål

God kommunikation hjälper oss att nå målen med lokalt ledd utveckling. Vår viktigaste uppgift är att få kontakt med de som kan söka och få ersättningar. Vi behöver kommunicera så att vi som har ett ansvar för strategin, jobbar med varandra och delar kunskap och idéer om hur vi ska genomföra programmet på bästa sätt. Allmänheten, näringslivet och de offentliga aktörerna måste också känna till arbetet med lokalt ledd utveckling för att vi ska få förtroendet att arbeta vidare. Vi kommer därför att arbeta mot tre kommunikationsmål, vilka är:

- **Företag och organisationer som söker projektstöd inom lokalt ledd utveckling och bidrar till hållbara levande lands- och kustbygder.**
- **Vidareförmedlare och samarbetspartner som sprider information, kunskap och erfarenheter om lokalt ledd utveckling.**
- **Allmänheten känner till arbetet med och effekterna av lokalt ledd utveckling samt EU:s roll inom den lokala utvecklingen.**

Företag och organisationer som söker projektstöd inom lokalt ledd utveckling och bidrar till hållbara levande lands- och kustbygder.

Många av de personer och organisationer som söker projektstöd har erfarenhet av och kunskap om lokalt ledd utveckling. Men det finns också ett behov att nå de som inte har kännedom om metoden. Både kvinnor och män i olika åldrar, oavsett var man är född, ska ha möjlighet att ta del av information om leadermetoden.

Vår kommunikation ska hjälpa dem att:

- känna till att projektstöden inom lokalt ledd utveckling finns

- lätt hitta information om projektstöden
- lämna in kompletta ansökningar i tid
- känna till målen med lokalt ledd utveckling och EU: s roll inom landsbygdsutveckling
- förstå vilka mervärden projektstöd kan ge bygden och samverka med andra som söker eller har fått projektstöd för att sprida kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter.
- Samverka med andra som söker stöd och ersättningar för att sprida kunskap om vårt arbetssätt

Vidareförmedlare och samarbetspartner som sprider information, kunskap och erfarenheter om lokalt ledd utveckling.

Vår kommunikation ska hjälpa dem att:

- känna till möjligheterna med lokalt ledd utveckling
- enkelt hitta information om lokalt ledd utveckling
- sprida information om möjligheterna med lokalt ledd utveckling
- känna till målen med lokalt ledd utveckling
- intressera sig för den lokala utvecklingen
- förstå att det är många som lär sig av varandra och samverkar för att nå målen med lokalt ledd utveckling
- förstå den egna rollen och sprida kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter
- känna till EU:s roll för lokal ledd utveckling

Allmänheten och offentliga aktörer känner till arbetet med och effekterna av lokalt ledd utveckling samt EU:s roll inom den lokala utvecklingen.

Vår kommunikation ska hjälpa dem att:

- känna till möjligheterna med lokalt ledd utveckling
- känna till hur effekter av lokalt ledd utveckling påverkar utvecklingen av samhället
- känna till EU:s roll för lokalt ledd utveckling

Målgrupper

Målgrupperna för våra kommunikationsinsatser är:

Företag och organisationer som söker stöd

De som deltar i och bidrar till lokal utveckling genom lokalt ledd utveckling.

Exempel på stödsökande:

- ✓ Föreningar
- ✓ Organisationer
- ✓ Företag
- ✓ Kommuner

- LAG

Vidareförmedlare
Den här målgruppen hjälper oss att nå ut med information om möjligheterna med lokalt ledd utveckling till de som söker projektstöd och de som vill bidra till lokal utveckling.
Målgruppen är också viktig för att sprida kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter.

Exempel på vidareförmedlare:

- ✓ LAG
- ✓ Nationella organisationer
- ✓ Intresseorganisationer för landsbygden
- ✓ Fiskeorganisationer
- ✓ Arbetsmarknadsparter
- ✓ Stadsutvecklingsaktörer
- ✓ Myndigheter
- ✓ Jordbruksverket
- ✓ Tillväxtverket
- ✓ EFS-rådet
- ✓ Länsstyrelserna
- ✓ Kommuner

Samarbetspartner
För att på bästa sätt uppfylla målen med lokalt ledd utveckling genom leadermetoden behöver myndigheter och andra aktörer som har ansvar att förvalta, mobilisera och genomföra hela eller delar av lokalt ledd utveckling samverka. Vi lär oss av varandra genom att sprida kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter. Det gör vi för att förbättra arbetet med lokalt ledd utveckling och för att kunna ge olika målgrupper enkel, tydlig och relevant information. Därför planeras ibland gemensamma kommunikationsinsatser.

Exempel på samarbetspartners:

- ✓ LAG
- ✓ Regional partnerskap
- ✓ Myndigheter
- ✓ Jordbruksverket
- ✓ Tillväxtverket
- ✓ EFS-rådet
- ✓ Länsstyrelserna
- ✓ Arbetsförmedlingen
- ✓ Försäkringskassan
- ✓ Departement

Allmänheten
Det är viktigt att nå allmänheten med information om syfte och mål med lokalt ledd utveckling och resultaten av arbetet med leadermetoden för att:

- nå nya personer som vill bidra till lokal utveckling och söka stöd och ersättning
- få förståelse för varför EU och Sverige satsar på lokalt ledd utveckling

Det är betydelsefullt att allmänheten har förtroende för hur vi genomför programmet. Det är svårt och kostsamt att använda kanaler som når en stor del av allmänheten. Genom att använda innovativa kommunikationsmetoder och kommunicera med följande målgrupper har vi möjlighet att nå allmänheten**:**

- ✓ journalister
- ✓ beslutsfattare
- ✓ opinionsbildare

Vid behov ska vi också genomföra lokala kommunikationsinsatserdirekt till allmänheten

Exempel på personer i samhället:

- ✓ Journalister
- ✓ Lokala/regionala medier
- ✓ Nationella medier
- ✓ Lokala/regionala beslutsfattare
- ✓ Lokala opinionsbildare
- ✓ Boende i området

Ambitionen är att alla ska veta, förstå och sedan göra!

Fem kommunikationsstrategiska prioriteringa

Olika Kommunikationsinsatser för olika faser

Vi delar in perioden i tre olika faser. De olika faserna kräver olika kommunikationsinsatser.

Införandefasen							
		Genomförande					
						Slutfas	
2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021-2024**

Nedan beskriver vi de olika huvudfaserna.

- **Införandefasen**

Införandefasen pågår under två olika tidsperioder.

Under den första tiden i den här fasen finns det inga stöd att söka. Då pågår många förberedelser inför den ”breda” programstarten. Då behöver vi nå alla huvudmålgrupper med information om stöden/ och om målen med lokalt ledd utveckling.

Under införandefasen förbereder och startar LAG och Landsbygdnätverket sina verksamheter. Då börjar också samarbetet och samordningen mellan lokala och regionala samarbetspartner inom de olika fonderna. Det behöver vi berätta om för samarbetspartner, vidareförmedlare och allmänhet.

Under hela införandefasen samverkar de personer som förvaltar, betalar ut och informerar om programmen. Det gör de för att de som kan tänka sig att söka projektstöd ska uppleva att det finns en helhet i administrationen och kommunikationen.

Vi bör prioritera de nya målgrupperna i städer och på arbetsmarknaden som de nya fonderna för med sig.

- **Genomförandefasen**

Under genomförandefasen är det viktigt att vi kommunicerar med de som söker stöd samt med allmänheten. Då kommunicerar vi också utifrån de behov som samarbetspartner och vidareförmedlare uppmärksammar.

Årsrapporter, utvärderingar och revisioner hjälper oss att se vilka kommunikationsbehov som finns. Landsbygdsnätverket tar också fram idéer och förslag på hur vi kan kommunicera.

Samarbetspartner och vidareförmedlare förmedlar kunskap om arbetssätt, hinder och möjligheter till varandra som kan förbättra hur vi genomför programmen.

Det är viktigt att sprida goda exempel från programmen. Det ska vi göra under hela programperioden men mest under den senare delen.

Under programperioden kan vissa åtgärder eller stöd förändras. Då behöver vi återigen nå alla huvudmålgrupper med information om stöden och om målen med lokalt ledd utveckling.

- **Slutfasen**

Under slutfasen fokuserar vi på att sprida resultat från programmen. De är viktiga för alla målgrupper; för att vidareförmedlare och de som söker stöd ska kunna följa programmens resultat och för att samarbetspartner behöver ta med erfarenheter till nästa programperiod. Allmänheten ska dessutom kunna veta vad skattepengarna har gått till.

Tydlig och samordnad kommunikation

Vi är många som arbetar med att kommunicera lokalt ledd utveckling. Det är viktigt att vi säger samma sak när det finns gemensamma budskap. Det uppnår vi genom att vi

- planerar kommunikationen utifrån våra gemensamma kommunikationsmål
- vid behov samordnar budskap och aktiviteter med varandra och med vidareförmedlare
- använder varandras kanaler.

Under programtiden kan det finnas behov av att göra specifika kommunikationsinsatser. Då kan förvaltningsmyndigheten och Landsbygdsnätverket samordna gemensamma insatser, ”kampanjer”, som varar en viss tid. De erbjuder LAG och andra samarbetspartner och vidareförmedlare att medverka i dessa.

Målgrupperna i fokus

För att bemöta våra målgrupper på ett trovärdigt och professionellt sätt måste vi ha kunskap om dem och förstå vad som påverkar dem. Vi ska förstå att de som engagerar sig i lokalt ledd utveckling också är de som levererar olika tjänster till samhället i form av arbetstillfällen, nya företag och social inkludering.

Vi bör noggrant analysera hur vi når rätt målgrupper, utforma information på ett tilltalande sätt och sprida den i rätt kanaler.

Vi behöver engagemang för lokalt ledd utveckling bland många typer av människor för att nå målen. Vi ska anpassa all vår information för att nå såväl kvinnor som män. Vi bör även anpassa den för att nå unga och personer med utländsk bakgrund. Det kommer att finnas riktlinjer för hur vi ska arbeta för att anpassa kommunikationen så att den blir jämställd.

Vi bör också anpassa vår information till personer med funktionsnedsättning. Det kan vi exempelvis göra genom att texterna går att få upplästa på webbplatserna, att skriva klarspråk samt att vi i vissa fall skriver texter på lättläst svenska.

Informationen som finns på Jordbruksverkets webbplats finns därför att tillgå med hjälp av talsyntes, det vill säga att texten går att få uppläst. Viss information finns även på lättläst svenska.

Enklare tillsammans
Vi behöver bidra till att det blir lätt att göra rätt. Då minskar oron för att göra fel bland de som engagerar sig i lokalt ledd utveckling. Förenklingar handlar till stor del om andra saker än regler. Det handlar om samordning, bemötande, rapportering och kommunikation. Det räcker inte att vi är duktiga var och en för sig, helheten kan ändå uppfattas som krånglig ur våra målgruppers perspektiv. Vi behöver därför tillsammans göra saker så enkla som möjligt. Ett sätt att arbeta med det är att dela och analysera information tillsammans.

Vi ska också uttrycka oss begripligt. Förvaltningsmyndigheten ska använda sig av klarspråk i sin kommunikation.

Vi lär av varandra
För att vi ska arbeta med lokalt ledd utveckling på rätt sätt behöver vi kunskaper och insikter om vad som fungerar väl och vad vi behöver förändra. Årsrapporter, revisioner och utvärderingar ger oss god vägledning för hur vi ska förbättra arbetssättet där kommunikation är en del. Det gör även de reaktioner på arbetet med lokalt ledd utveckling som uppstår inom Landsbygdsnätverket. För att vi ska kunna lära oss av dessa kunskapskällor är det viktigt att vi analyserar kunskapen och formulerar tydliga budskap som vi kan kommunicera till vidareförmedlare och samarbetspartner.

Budskap
Får att nå våra målgrupper måste vi anpassa budskapen om lokalt ledd utveckling så att de berör målgrupperna på rätt sätt. Det är viktigt att komma ihåg att kommunikation alltid sker på mottagarens villkor. Vad vill vi få mottagarna av budskapen att göra, tänka eller kunna? Här nedan kan du läsa vilka budskap vi ska förmedla till de olika målgrupperna.

Budskap till personer som söker stöd
Tillsammans med andra bidrar du till att din landsbygd/ditt kustsamhälle/din stad lever och utvecklas.

Budskap till vidareförmedlare
Vi jobbar tillsammans och lär oss av varandra för att bidra till en hållbar lokal utveckling.

Budskap till samarbetspartner
Vi jobbar tillsammans och lär oss av varandra för att bidra till en hållbar lokal utveckling.

Tillsammans gör vi det enklare för målgrupperna att arbeta för lokalt ledd utveckling genom leadermetoden.

Budskap till allmänheten

Lokalt ledd utveckling bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Kanaler

Med kanaler menar vi det kontaktnät som vi använder för att informera och kommunicera. Det kan t ex vara hemsida, nyhetsbrev, media, Lag-ledamöter och personliga möten.

Huvudkanal

Webben är vår huvudkanal och kommunikation mellan aktörer som berörs av lokalt ledd utveckling ska ske där om inte det personliga mötet är möjligt. Det innebär att:

- det ska finnas tydlig, aktuell och samordnad information om lokalt ledd utveckling på respektive ansvarig myndighets, Landsbygdsnätverks och LAG:s webbplats samt på den fondgemensamma portalen
- vi prioriterar digital kommunikation när vi kommunikationsplanerar
- utveckling av nya kanaler ska i första hand ske via webben

Välja kanal

För att nå ut med information och få till stånd kommunikation räcker det ofta inte att använda en kanal. Exempelvis räcker det kanske inte att lägga information på webbplatsen för att få målgruppen att förstå, tycka eller göra något. Vi måste välja en mix av kanaler. Vilka kanaler vi väljer beror på vilka kanaler våra målgrupper använder och vilka som är mest effektiva ur både kommunikativ och ekonomisk synvinkel.

Kanaler till företag och organisationer som söker stöd

- Kanaler till företag och organisationer som söker stöd
- Fysiska möten på lokal nivå
- LAG: s webbplatser
- Jordbruksverkets webbplats
- Respektive länsstyrelses webbplats
- Landsbygdsnätverkets webbplats
- Fondsamordningsgruppen webbplats
- Kommuners webbplatser
- Sametingets webbplats
- Skogsstyrelsens webbplats
- Havs- och vattenmyndighetens webbplats
- Vattenbruksportalen
- Landsbygdsdepartementets webbplats
- Digitala nyhetsbrev
- Nationella, regionala och lokala medier
- Sociala medier
- Mötesplatser som exempelvis Landsbygdsriksdagen

Kanaler till vidareförmedlare

- Jordbruksverkets webbplats
- Tillväxtverket, ESF-rådets webbplatser

- Regional utvecklingsansvariga (Regioner)
- Fysiska möten på regional och nationell nivå
- Respektive länsstyrelses webbplats
- Landsbygdsnätverkets webbplats
- Havs- och vattenmyndighetens webbplats
- Webbplatsen för rådgivare
- Landsbygdsnätverkets aktörers respektive webbplatser
- Fondsamordningsgruppen webbplats
- SKL:s webbplats
- Sametingets webbplats
- Skogsstyrelsens webbplats
- Havs- och vattenmyndighetens webbplats
- Vattenbruksportalen
- Näringsdepartementets webbplats
- Medier
- Sociala medier
- E-post
- Mötesplatser som exempelvis Landsbygdsriksdagen

Kanaler till samarbetspartner

- Jordbruksverkets extranät Ladan
- Personliga möten exempelvis nätverksträffar
- Digitala och fysiska träffar för utbildning
- Nyhetsbrev
- E-post

Kanaler till allmänheten

- Media
- Sociala medier
- Peronliga möten

Uppföljning och utvärdering

Det är viktigt att myndigheter och andra aktörer som förvaltar, betalar ut och sprider information om lokalt ledd utveckling följer upp hur kommunikationen fungerar.

Uppföljningen kan vara enkel, men ska ske regelbundet. Respektive aktör kan till exempel samla de som varit ansvariga för insatserna och diskutera erfarenheterna av arbetet och de resultaten.

I de löpande utvärderingar som utvärderingssekretariat på förvaltningsmyndigheten kommer att göra tar de även med kommunikation när det är relevant. Förvaltningsmyndigheten ansvarar för att resultaten sprids.

Utifrån resultaten justeras eventuellt kommunikationsstrategin för lokalt ledd utveckling.

Ansvar

LAG ansvarar för att harmonisera sina kommunikationsplaner till den nationella kommunikationsstrategin för lokalt ledd utveckling och kommunikationsmålen skall anpassas till de egna sammanhangen.

Förmedla kommunikativa behov till förvaltningsmyndigheten och Landsbygdsnätverket.

12. Uppföljning och revidering

LAG ansvarar för uppföljning och revidering av verksamheten och strategin och detta ska ske löpande och kontinuerligt under hela programperioden.

Uppföljning och revidering av strategin

LAG ansvarar genom presidiet att årligen följa upp, granska och utvärdera strategin och eftersom en bra strategi måste operera tätt på sin verklighet kan denna vara i behov av förändring. Om LAG finner det nödvändigt ska LAG begära revidering hos Jordbruksverket av strategin.

Uppgifter och underlag till Jordbruksverket

LAG ska genom leaderkontoret bidra med uppgifter och underlag till Jordbruksverket. Detta skall göras årligen genom rapporter som Jordbruksverket levererar. Uppgifter som ska rapporteras är sådana som kommer att framgå av EU-dokument och sådana som Jordbruksverket behöver för att beskriva olika typer av projekt, utvecklingstendenser mm i årsrapporten till EU. Anvisningar kommer att skickas ut inför rapporttillfällena. Vad ovanstående slag av uppgifter kommer att kräva för arbete och sätt att rapportera blir delvis beroende av vilket IT-stöd som kommer att finnas/utvecklas.

Uppgifter och underlag till LAG

Inför varje LAG-möte ska verksamhetsledaren ta fram aktuell information och resultat utifrån insatser, mål och indikatorer. En ekonomisk redovisning med budgetuppföljning skall också lämnas liksom en lägesrapport av hur projekten fortlöper. Eftersom uppföljningen sker på varje LAG-möte kommer informationen att lämnas till LAG 4-6 gånger per år under hela programperioden.

Underlag och uppföljning från projektägare

Projekten ska stämmas av med jämna mellanrum under projekttiden utifrån projektens behov. En avstämningsrutin med bl. a en lägesrapport skall upprättas och förmedlas till projektägaren tillsammans med beslutet. LAG skall löpande och vid varje möte få information om projekten och om hur de fortlöper.

Styrning av verksamheten

I början av perioden skall presidiet göra förberedelser där man bestämmer specifika utvärderingsämnen och vilka aktiviteter som behövs göras för att kunna lämna relevanta uppgifter till LAG och Jordbruksverket. Här ska t ex ingå självutvärdering, upprättande av kontrollstationer för att upptäcka svagheter, resursplanering, säkerställande av data och arbetsordning för sitt arbete. Presidiet ska också verkställa uppföljningen och utvärderingen i slutet av programperioden och ha ansvar för att kommunicera ut denna. En tidplan skall upprättas för aktiviteterna.

Intern halvtidsutvärdering

Efter drygt halva programperioden, under 2018, kommer en större utvärdering att göras internt. Verksamhetsledaren kommer att ta fram ett underlag bestående av måluppfyllnader för alla indikatorer, förväntade resultat av pågående projekt, budgetläge samt information om vilka ansökningar som det då är känt att de kommer att komma in.

Extern utvärdering

I slutet av programperioden kommer en större utvärdering att upphandlas externt. På så sätt kan lärdom dras av programperioden som gått och dessa kan spridas i samhället.

Tidplan, se bilaga 13.11 LAG:s uppföljning och utvärdering.

13. Bilagor

Bilaga 13.1 SWOT-analys Upprop Landsbygd 26 feb

Bilaga 13.2 Inventering av LAG norra och södra, gemensam strategidag 16 jan

Bilaga 13.3 Enkätundersökning

Bilaga 13.4 SWOT Öresunds fiskarna

Bilaga 13.5 Öresunds fiskarnas fiskestrategi

Bilaga 13.6 Fiskestrategi Lundaland

Bilaga 13.7 Fiskestrategi Mittskåne

Bilaga 13.8 Fiskestrategi Söderslätt

Bilaga 13.9 Urvalskriterier och poängbedömning

Bilaga 13.10 Kommunikationsplan

Bilaga 13.11 Tidplan för LAG:s uppföljning

Bilaga 13.12 Definitioner av indikatorer, som ingår i utvecklingsstrategin

Länkar: http://www.strategi2020.se/nedladdning.php
https://www.skane.se/Upload/Webbplatser/RU/OECD/oecd-korversion-web.pdf